ORAS

Kiek debesuota ir šalta (apie 35°). Saulė teka — 6:41, leidžiasi — 4:30.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXVIII. Kaina 5c Chicago 8, Ill. Penktadienis, Lapkričio-November 16 d., 1951 Price 5c No. 271

KINIJOJ IŠŽUDYTA PER METUS 1,5 MIL.

PREZ. TRUMANAS PASIPIKTINĘS BELAISVIŲ ŽUDYNĖMIS KORĖJOJ

Pranešimas nustebino J. T. armijos kareivius. JAV Legionas ir senatoriai reikalauja tuoj naudoti atomines bombas ir naujus ginklus

KEY WEST, Fla. — Kaip visa Amerikos visuomenė taip ir atostogaująs prezidentas buvo nustebintas pranešimo iš Korėjos, kad 5,790 Amerikos ir kitų tautų karo belaisvių buvo nukankinta komunistų šiaurinėj Korėjoj. Jei tai tiesa, tai būtų pats žemiausias nusikaltimas šiame amžiuj, pasakė Trumanas.

Savo spaudos konferencijoj prezidentas Trumanas paaiškino, kad jis negavęs papildomų pranešimų dėl šių barbariškų įvykių. Korespondentams užklausus, ar šis dalykas priartins dieną, kada bus panaudotos frontinės (mažosios) atominės bombos, Trumanas atsakė, jis nenorįs į tai atsakyti.

Staigmena J. T. armijoj

Tokijas.— Plk. James Hanley, karo nusikaltimo skyriaus viršininko prie 8, armijos pranešimas apie nužudytų karo belaisvių skaičių, buvo išgąstinga staigmena J. T. armijoj, pradedant nuo paties vyriausiojo vado ir baigiant eiliniu kareiviu.

Gen. Ridgway, J. T. vyr. armijos vadas, nebuvęs įspėtas iš anksto dėl šio pranešimo. Iš jo būstinės buvo prileista, kad skaičiai gali būti per dideli. Taip pat ir gen. Van Fleet, 8. armijos viršininkas, nebuvęs iš anksto supažindintas su plk. Hanley paskelbtomis žiniomis.

Plk. Hanley sako, šį pranešimą reikėjo dar anksčiau paskelbti, kad kareiviai žinotų, kas jų laukia patekus į nelaisvę.

Žudynių faktus jis surinkęs iš komunistų belaisvių, iš pabėgusių J. T. karo belaisvių, iš civilinių gyventojų ir sąjungininkų agentų, veikiančių priešo užfrontėj.

Sujaudinti legionieriai

Indianopolis, Ind. — Tuo metu, kai Amerikoj pasigirdo žinios apie nužudytus J. T. karo belaisvius, Amerikos legionieriai turėjo savo konventą Indianapoly.

Susirinkime kilo susijaudinimas ir maištingos nuotaikos. Donald R. Wilson, Amerikos Legiono komandierius, pareiškė, Legiono vadovybė pareikalaus naudoti atominius ginklus ir pradėti Korėjoj visuotinį karą, kad jis būtų kiek galint greičiau baigtas pergalingai.

Senatoriai: naudot atominius ginklus!

Washingtonas, D. C.— Nemaža senatorių ir atstovų rūmų narių, priklausančių abiem partijom, spėjo pakelti balsą už atominių bombų ir naujųjų ginklų vartojimą Korėjos kare.

Sen. Johnson (dem., Col.) Kongreso atominės energijos komiteto narys, pakartojo savo seną reikalavimą nedelsiant imtis efektingesnių, atominių ginklų prieš komunistų ordas Korėjoj.

Atst. Cole (resp., N. Y.), taip pat atominės energijos komiteto narys, pareiškė, kad atominiai ginklai galėtų būti su pasisekimu naudojami Korėjoj prieš komunistų kariuomenės telkinius.

Atst. Byrnes (resp., Wis.) sako: "Aš esu už atominių bombų ir kitų ginklų panaudojimą, norint baigti karą ir nugalėti priešą, užuot tūpčiojus vietoj.

Atst. Shafer (resp., R.), pasisakydamas už atominių ginklų vartojimą, dar pridėjo, jog karo departamentas turėjęs tuos faktus daug anksčiau paskelbti.

Taika - stebūklas

SYDNEY, Australija. — Tik stebuklas gali apsaugoti pasaulį nuo trečiojo visuotinio karo, kuris šiaip atrodo neišvengiamas 2 - 5 metų laikotarpy.

Tokio pesimistiško (realistiško?) pareiškimo autorius yra dr. Emery Barcs, dienraščio Sydney Telegraph užsienio politikos komentatorius.

Jis ką tik baigė savo studijų kelionę po pasaulį. Didieji politikos vadai kalbėję jam, kad naujas visuotinis karas reikštų žmonijos katastrofą ir dėl to jie laiko sau už pareigą kovoti už taiką.

"Bet kai aš juos klausiau, ar jie tiki pasisekimu, jie tylėjo arba atsakė "ne", rašo Barcs. Tik du ar trys atsakę pusiau optimistiškai "gal būt".

Pats pavojingiausias laikas prasidėsiąs 1953 metais ir tęsis 3 - 4 metus.

Egipto vyriausybė rems ir organizuos teroristų dalinius

CAIRO, Egiptas. — Naujai susirinkęs parlamentas pradėjo savo sesiją ministerio pirmininko Mustapha El Nahas antibritiška kalba, jog Egito vyriausybė nemano nusileisti anglams, nežiūrint kas iš to gausis.

Ministeris pirmininkas, o vėliau ir vidaus reikalų ministeris, viešai pasisakė, kad vyriausybė pradeda organizuoti, apmokyti ir remti "laisvės batalijonus", kurie, panašiai kaip Palestinos teroristai, kovotų slaptais puolimais prieš anglus.

Anksčiau buvo vyriausybės pareikšta, kad ji nei trukdys nei rems besiorganizuojančius "laisvės batalijonus". Dabar, paėmus jų organizavimą į savo rankas, jie turės būti pripažinti Egipto savanorių kariuomene.

Prez. Truman nenori matytis su Stalinu

KEY WEST, Fla. — Per pasikalbėjimą su laikraščių korespondentais prezidentas Trumanas išreiškė savo nenorą susitikti su Stalinu ir kitais "didžiaisiais".

Jo manymu, Jungtinių Tautų Organizacija yra tinkamiausia vieta spręsti pasaulinėms problemoms.

—**Konrad Adenauer,** Vokietijos kancleris, išvyksta kitą antradienį į Paryžių, kartu su JAV komisaru McCloy dalyvauti Vakarų gynybos konferencijoj su trijų didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministeriais.

NAUJIENOS-ACME Telephoto

U. S. S. Oriakany lėktuvnešio įgula, susidedanti iš 2,900, stovi eilėje, kad galėtų aukoti savo kraują. Vieta: Brooklyno (N. Y.) laivyno bazė.

Pabaltijo kraštų atstovų žygiai deportacijos ir genocido reikalu

PARYŽIUS, (Mūsų koresp.)— Jungtinių Amerikos Valstybių kongresmanas Armstrong (tas pats, kuris San Francisco Japonijos taikos konferencijoj pakišo Gromykui pažiūrėti Sovietų Sąjungos žemėlapį su koncentracijos lageriais. **Red.**), neoficialus JAV delegacijos narys, prieš kelias dienas buvo pakvietęs žurnalistus konferencijai, kurioje kalbėjo apie Sovietų tęsiamas deportacijas į prievartos darbų stovyklas. Jis padalino žurnalistams ir tų stovyklų žemėlapį.

Ryšy su tuo atskirai priėmė Lietuvos delegacijos pirmininką Dr. S. Bačkį ir Latvijos ministrą p. Grosvaldą. Ministrai įteikė Armstrongui Baltijos valstybių memorandumą ir bendrąjį visų pavergtų kraštų memorandumą apie deportaciją.

Kartu buvo perduotas VLIKo lig šiol įteiktų visų kitų memorandumų rinkinys ir kita medžiaga, liečianti genocidą Lietuvoje.

Armstrong, dabar išvykęs į Vokietiją, pažadėjo, grįžęs, palaikyti ryšį su baltais ir kur ir kiek galės remti pavergtųjų kraštų reikalus visuose J. T. organizmuose.

VLIKo politinės Komisijos pirmininkas Dr. P. Karvelis praleido apie savaitę laiko Paryžiuj. Atsilankymo tikslas — arčiau susipažinti su J. T. darbotvarke, su komisijų užsibrėžtais darbais ir ryšy su tuo aptarti su Lietuvos delegacija, kaip geriau ir tiksliau patarnauti Lietuvos reikalams, keldinant juos delegacijų, J. T. sekretoriatų ir žurnalistų tarpe.

Potvynio aukos Italijoj

ROMA, Italija. — Nespėjo atslugti potvynio bangos šiaurinėj Italijoj, kaip nauji plotai palei Po upę buvo staigiai apsemti, pridarant didelių aukų ir nuostolių. Ligi šiol suskaityta 83 nuo potvynio žuvę ir keletas šimtų sužeistų.

Upės Po slėny darbuojasi dieną naktį apie 30,000 kareivių, gaisrininkų ir civilių darbininkų, teikdami pagalbą į nelaimę patekusiems gyventojams.

Nobelio premija švedų rašytojui

STOCKHOLMAS, Švedija. — Šių metų Nobelio literatūros premijos laureatas yra švedų rašytojas Paer Fabian Lagerkvist. Jo premijuotasis veikalas, romanas, vadinasi **Barabbas.** (Pagal senąją mūsų religinę literatūrą jį reikėtų vadinti Barabošius, nes, anas, nusidėjėlis, kuris buvo kartu su Kristum nukryžiuotas, yra romano vyriausias veikėjas).

Premija už chemijos mokslo darbus buvo paskirta dviem Amerikos mokslininkams, prof. Gleen Seaborg, 38 m., iš Chicagos universiteto ir prof. Adwin M. McMillan, 44.

Seaborg yra penkių naujų elementarinių medžiagų, įskaitant ir plutonijų (naudojamą atominių bombų gamybai) atradėjas.

McMillan praskyrė kelią plutonijui surasti, pirmas susekęs kitą ligi šiol nežinotą elementą neptunijų.

Švedai nuteisė šnipą visam amžiui kalėti

STOCKHOLMAS, Švedija. — Ernst Hilding Andersson, švedų komunistas ir laivyno mašinistas, buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos, tai yra pačia aukščiausia bausme.

Jis buvo pagautas bendradarbiaujant su Sovietų Sąjungos pasiuntinybės valdininkais. Per teismą jis prisipažino išdavęs sovietams žinias apie Švedijos pajūrio ir pasienio apsaugos įtvirtinimus, ruošiant rusams invazijos planus į Švediją.

Vėliausios Žinios

—Prez. Trumano sekretorius pranešė, kad ūkio priežiūros direktorius Eric Johnston nuo gruodžio 1 d. pasitraukia iš savo pareigų.

—Argentinoj nuteisti 97 karininkai, dalyvavę paskutiniame sukilime prieš Perono vyriausybę. Sukilėlių bausmės svyruoja nuo 3 mėnesių iki 6 metų.

—Anglų karalius Jurgis VI pirmą kartą po sunkios operacijos pasirodė prieš fotografus, švenčiant jo anūkui Charles trečią gimtadienį.

—Graikijoj policija susekė uždarytos komunistų partijos slaptus veikimo centrus pogrindy Atenuose ir Pirejuj. Vidaus reikalų ministeris sako, kad komunistai vis dar deda pastangų suorganizuoti ginkluotą pasipriešinimą prieš krašto vyriausybę.

—Malajoj komunistų partizanai nužudė vėl 15 žmonių tarp jų du anglus.

—Anglų užsienio reikalų ministeris Eden sako, 1952 m. Sudanui bus suteikta nepriklausomybė, o iki to laiko Anglija atsakys už šio krašto saugumą, nepaisant Egipto reikalavimo tuojau pasitraukti iš šios kolonijos.

—Vak. Vokietijos parlamente kilo triukšmas svarstant atsilyginimo už skriaudas žydams ir neonacionalistų partijos atstovui pradėjus kalbėti, jog Izraelis dabar išnaudojąs arabų tautas ir net vokiečius.

—Irano žemieji rūmai nutarė atidėti naujo parlamento rinkimus iki gruodžio 18 d.

—Čekoslovakijoj darbininkai, keršydami komunistinei vyriausybei, padegė ir sunaikino patį didžiausiąjį cukraus fabriką krašte.

Maskvos taikos ofenzyva yra panaši į Hitlerio taktiką, sako E. Kardelj

PARYŽIUS. — Komunistinės Jugoslavijos užsienio reikalų ministeris Eduard Kardelj prašė Jungtinių Tautų susirinkimą ieškoti priemonių užkirsti kelią naujam "korėjiškam" konfliktui.

Pagal jo aiškinimą, Jugoslavija, apsupta Maskvos satelitų, gali tapti Europos Korėja, jeigu nebus užkirstas kelias agresijos pavojams iš Kominformo valstybių, kurių priešaky yra Sovietų Sąjunga, nepaliaujamai kalbanti apie taiką.

Bet sovietų taikos žodžiams nėra ko tikėti, kalbėjo Tito užsienio reikalų ministeris. Ši Maskvos "taikos ofenzyva" yra labai panaši į Hitlerio propagandinę taktiką, naudotą prieš antrąjį pasaulinį karą.

Jokių kitų diplomatų kalbos nedaro ir nepadarys tiek daug blėdies Višinskio propagandiniams tikslams, kaip Jugoslavijos "heretikų", dar taip neseniai buvusių didžiausių Stalino garbintojų žodžiai.

KOMUNISTAI SAVO AUKAS KALTINA "KONTRAREVOLIUCINIU VEIKIMU"

Nacionalistinės Kinijos vyriausybė įteikė J. Tautų Organizacijai įvygdytų žudynių Kinijoj sąrašą

PARYŽIUS. — Kai Amerikos valstybės departamento sekretorius Acheson išvadino komunistinę sistemą Kinijoj žemiau negu barbariška, jis dar nežinojo pranešimo apie Jungtinių Tautų karo belaisvių žudynes. Jo pasišlykštėjimą komunistų morale sukėlė nacionalistinės Kinijos atstovo dr. Tsiang įteiktas skundas ir žudynių pačioj Kinijoj sąrašas.

Dr. Tsiang, remdamasis komunistų viešais pranešimais Kinijoj apie "likviduotus kontrarevoliucionierius", paskelbė, kad nuo 1949 m. spalio 1 d. iki 1950 metų tos pačios dienos Kinijos komunistinė valdžia išnaikino 1,176,000 gyventojų. Priskaičius šiaurės rytų ir Sinkiango provincijas, komunistų aukų skaičius per 1 metus siekia 1.5 milijono.

Žudoma su pasigardžiavimu

Įteiktame Jungt. Tautoms skunde atpasakojamas Kinijos komunistų pranešimas iš Kantono š. m. liepos 15 d., kur kalbama apie 35,000 kraujo trokštančių padugnių komunistų dalyvavimą trečiame masiniame "kontrarevoliucionierių" naikinime.

Viešojo saugumo viršininko pavaduotojas su pasitenkinimu kartojęs sužvėrintos masės žodžius: "Žudyti gera, žudyti teisinga, žudyti tinka". Čia buvo nuteisti 136 žmonės, iš kurių 7 buvo tuojau atiduoti nukankinti.

Buvusio teisėjo likimas

Teisėjas Wu iš Tenghsien, Kwangsi provincijoj, kuris prieš komunistų laikus tarp kita teisė komunistus už priešvalstybinę veiklą, buvo nužudytas su visa šeima; be to buvo išžudyta jo tėvų ir jo vaikų šeimos, iš viso 23 asmenys.

Užuot žengę pirmyn žmonių teisių ir pagrindinių laisvių srity, mes nuo Jungtinių Tautų įsikūrimo iš tikrųjų smunkame į barbarizmo amžių, samprotavo dr. Tsiang.

J. T. lakūnai puolė priešo aerodromus

JAV 8 ARMIJOS BŪSTINĖ, Korėja. — Amerikos oro tvirtovės B-29 bombardavo du naujus komunistų aerodromus Korejos šiaurės rytuose.

Lakūnai turėjo prasiskverbti pro stiprią priešlėktuvinės apsaugos ugnį, bet uždavinys pavyko nepraradus nė vieno bombonešio.

Jei komunistai perkels savo naikintojus iš Mandžiūrijos bazių į naujai statomus aerodromus Šiaurinėj Korejoj, jie galės iš čia pulti Jungtinių Tautų fronto linijas.

Kiti J. T. lėktuvų daliniai, orientuodamiesi radaro aparatais, bombardavo komunistų fronto linijas Kyompio erdvėj.

—Sausumos fronte užėjusios šaltos lietingos dienos sulėtino kautynių veiksmus iš abiejų pusių.

Komunistų sustiprinti patruliai bandė sąjungininkų jėgas į šiaurės vakarus nuo Yanggu miesto. Jie buvo nuvyti atgal.

—Derybų fronte vis dar stovima vietoj, priėjus prie nuomonių skirtumo dėl įsakymo atšaukti kautynių veiksmus.

Komunistai reikalauja tai padaryti tuojau, Jungtinių Tautų delegacijos atstovai nenori su tuo sutikti, kol nenustatyta, kur šiuo metu tiksliai eina fronto linija ir kuria vieta turėtų eiti paliaubų skyriamoji zona.

Amerikos kiniečiai moka $$ komunistam

SAN FRANCISCO, Calif. — Sen. Knowland (resp., Calif.) paskelbė Kinijos komunistų planą, pagal kurį jie ištraukia iš Amerikos per čionykščius kiniečius dideles sumas pinigų.

Amerikos kiniečiai patvirtina, kad jie paskutiniu laiku gauna iš savo giminių laiškų, kuriuose prašo pinigų tokiems dalykams, kaip mokesčiam, pabaudom ir panašiems "valdiškiems" mokėjimams.

Laiškuose paprastai yra pasakyta, kad pinigų negavęs kinietis būsiąs ištremtas arba net likviduotas.

Trejeta kiniečių San Francisco mieste nusižudė, nebegalėdami atsikratyti tokių laiškų iš komunistų Kinijos.

Sen. Knowland reikalauja pravesti tuo reikalu tyrinėjimą.

Neprasiskverbė per geležinę uždangą

PARYŽIUS. — Kongreso atstovas Peter Mack, buvęs karo lakūnas, norėjo apskristi pasaulio valstybes, įskaitant ir Sovietų Sąjungą, parodant Amerikos tautos taikingus norus. Bet visos pastangos gauti vizą į Stalino rojų nuėjo niekais.

Reikalauja ištremt šnipus - diplomatus

WASHINGTONAS, D. C. — FBI viršininkas Edgar Hoover, turėdamas pakankamai įrodymų apie daugelio komunistinių valstybių diplomatų špionažo veiklą Amerikoj, spaudžia Valstybės departamentą, kad jis juos, prisilaikydamas specialiai Kongreso priimto akto, ištremtų juos iš krašto.

Didelį spaudimą ta kryptimi daro ir Senato vidaus saugumo komitetas.

Komiteto vadovai sako, Valstybės departamentas gali pareikalauti atitinkamos šalies diplomatą apleisti Ameriką, nebūdamas įpareigotas duoti tikros priežasties.

Sunkiau esą su Amerikos piliečiais, įtariamais komunistinėmis simpatijomis ir tarnaujančiais Jungtinėse Tautose. Jų daugeliui Valstybės departamentas nedavė vizos vykti į Paryžiaus sesiją, bet kai buvo gen. sekretoriaus Trygve Lie paprašyta juos atleisti, J. T. "tribunolas" išaiškino, kad toks elgesys būtų neteisėtas.

Philadelphia, Pa.

Sudegė lietuvių bažnyčia

Iš šeštadienio į sekmadienio naktį pietų Philadelphijoje įvyko didelis gaisras, kuris visiškai sunaikino šv. Kazimiero vardo lietuvių katalikų parapijos bažnyčią, pradėtą statyti a. a. kun. Kaulakio. Pagal žmonių pasakojimus ir spėliojimus, o taip pat ir vietinės amerikiečių spaudos pranešimus, bažnyčioje gaisras kilęs sprogus alyvos tankui, kuria buvo apšildoma bažnyčia.

Pirmasis gaisrą pastebėjo gatvėkario vairuotojas, kuris su keleiviais prikėlė klebonijos ir vienuolyno miegančius gyventojus. Įėjus jiems į bažnyčią jos vidus buvęs paskendęs liepsnose. Ugniagesių ir dvasininkų ryžtingumo ir didelio drąsumo dėka išgelbėta 2000 dol. vertės monstrancija ir trys kielikai.

Visą šeštadienio naktį gaisro apylinkės gatvės gyventojai nemiegojo. Gatvės buvo apsuptos policijos ir užblokuotos ugnagesių mašinų. Ugnies sukuriai veržėsi į viršų. Apie 3000 žmonių dėl apsaugos priemonių buvo palikę savo butus. Šimtai susirinko gatvėse stebėti liūdną gaisro vaizdą. Tik sekmadienio rytą, apie 10:30 val. ugnagesiai nugalėjo ugnį ir įėjo į zakristiją.

Gaisrą gesino apie 200 ugnagesių. Sprogus alyvos tankui, keturi žmonės buvo sužeisti. Nuo sprogimo subyrėjo bažnyčios šoninė mūro siena. Gaisras padarė apie 200.000 dolerių nuostolio.

Pagal žmonių pasakojimus, toje bažnyčioje šis gaisras esąs antras. Pirmą kartą gaisras įvykęs nuo žvakių 1930 m.

Bažnyčia buvo sujungta su klebonija ir vienuolių seselių vadovaujama mokykla. Šie pastatai gaisrininkų pastangų dėka paliesti labai mažai. Bet mokykla, kurioje mokinasi daug naujakurių vaikų, kurį laiką veikti negalės, nes buvo liejama vandeniu, kad neužsidegtų. Jos vienas galas apdegęs.

Įdomu, kad amerikiečių spauda rašo, jog ši bažnyčia yra lietuviškai kalbančių katalikų bažnyčia. The Philadelphia Inquirer taip rašo: "Although S. Casimirs is the oldest Lithuanian—speaking Catholic Church in Philadelphia, the church building itself, built of cement-covered brick with a special brick front, was only two decades old. It had been built after fire destroyed the first church."

Šv. Kazimiero parapija, kurios bažnyčia sudegė, buvo viena iš lietuviškiausių Philadelphijoje. Joje klebonauja daug tremtiniams gero padaręs kun. Ignacas Valančiūnas. Šioje parapijoje vikarauja gana energingas vikaras kun. Stasys Raila, kuris yra baigęs N. Lietuvoje katalikų kunigų seminariją.

B. Dirmėnas

Brooklyn, N. Y.

ALB šventė

Bolševikų pavartota prieš Lietuvą agresija ir tebetrunkanti sovietinė okupacija mūsų Tėvynei yra padariusi į dangų šaukiančių skriaudų. Lietuva nuožmiai naikinama ir žudoma. Bet Lietuva yra ne tik ten, už Atlanto, ne tik Nemuno, Neries, Šešupės, Šventosios skardžiuos ir slėniuos. Lietuva yra kiekviename Lietuvyje! Kiekvienas lietuvis yra tautos gyvybės reiškėjas ir nešiotojas. Visiems lietuviams tarpusavyje bendrauti, lietuviškajai mokyklai palaikyti, lietuviškaja knyga ir kitais bendraisiais lietuvių kultūros klausimais rūpintis yra būtina visų lietuvių organizacija, kaip dabar įprasta sakyti Lietuvių Bendruomenės organizacija.

Amerikos Lietuvių Tarybai pritarus, tam tikra komisija yra surašius tai organizacijai konstituciją.

Liet. Bendruomenės organizacijos sėkmingai darbo pradžiai Dievo palaimos prašant, lapkričio 18 d. 11 val. Brooklyne, Apreiškimo parapijos bažnyčioje, J. E. vyskupas V. Brizgys laikys iškilmingas šv. mišias. Tą pat dieną 2 val. p. p. New Yorke, Stattler viešbučio Penn Top salėje (7th Ave. ir 32 nd St. kampas, prie Pennsylvania Sta.) įvyksta:

Amerikos Lietuvių Bendruomenės šventė.

Kalbės Lietuvos įgaliotas ministeris **P. Žadeikis**, neseniai iš Europos čia atvykęs Vliko narys **prof. J. Kaminskas**, ALT pirmininkas **L. Šimutis**, BALF pirm. **kan. J. Končius**, Laisvosios Europos Komiteto Lietuvių Patariamosios Grupės pirm. **V. Sidzikauskas** ir **J. E. vysk. Brizgys.** Meninę programą atliks muzikų J. Žilevičiaus ir P. Sako vadovaujamas jungtinis New Yorko ir New Jersey choras ir solistai.

Visi lietuviai nuoširdžiai kviečiami Amerikos Lietuvių Bendruomenės šventę pagerbti savo dalyvavimu iškilmingose pamaldose Apreiškimo parapijos bažnyčioje ir iškilmingame akte.

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt!

JAV Lietuvių Bendruomenės Šventės Rengimo Komitetas

Piniginio vajaus tikslas

Mūsų visu pareiga pasirūpinti Vokietijoje likusiais seneliais, ligoniais, invalidais ir kitais nedarbingais mūsų tautiečiais.

Su šių metų pabaiga baigiasi IRO globa. Tad mes turime visi, kiek galėdami, prisidėti prie Balfo piniginio vajaus, kurio tikslas surinkti lėšų išlaikyti mūsų nelaimingiems broliams, likusiems Vokietijoje. Mes apeliojame ne tik į širdį, bet į kiekvieno lietuvio pareigą prie šio vajaus prisidėti. Mes manome, kad kiekvienas dirbantysis turi jausti pareigą šiam tikslui paaukoti ne mažiau dolerio. O tie asmenys, kurie neišlaiko šeimų, galėtų ir didesnes sumas paaukoti. Mes kreipsimės į visas lietuvių patriotines organizacijas prašydami, kad jos, užbaigdamos metus ir subalansuodamos savo finansus, atrastų lėšų ir Balfo vajui paremti. Mes prašysime visas taupymo ir skolinimo bendroves, subalansuojant metinę apyvartą, paskirti atitinkamą nuošimtį mūsų nelaimingųjų tautiečių išlaikymui. Mes prašysime visus profesionalus ir biznierius skirti tam tikrą nuošimtį iš turimų pajamų.

Balfo skyriaus nariai, talkininkaujant LTB, aplankys kiekvieną lietuvių gyvenamą butą ir paprašys kiekvieną šiam reikalui paaukoti ir ateičiai pasižadėti Balfą remti.

Mes neabejojame lietuvių gera širdimi ir dosnia ranka ir tikime, kad mūsų kreipimasis ras kiekviename susipratusiame lietuvy atgarsį. O jei kiekvienas pagal išgales prisidėsime, mūsų nelaimingieji broliai ir sesės, kurie negali sau pragyvenimo užsidirbti, būdami ligonys ir seneliai, bus atitinkamai aprūpinti.

Kiekvienas aukotojas, daugiau ar mažiau jis paaukos, bus įrašytas į atitinkamą sąrašą, kuris viešai bus skelbiamas. Taip pat bus duota vieša apyskaita ir to, kaip pinigai sunaudoti.

Balfo Vykdomasis Komitetas

Daugiau pėdsakų Niemeyer byloje

Policija rado kiek daugiau pėdsakų ieškoti nusikaltėliams, kurie prieš kurį laiką sumušė gemblingo priešą North Lake miestely Niemeyer, kuris dar tebesigydo ligoninėje. Policijos dalinys išvyko į Wisconsino vieną vasarvietę.

Toronto, Ont.

Jūros skautų šokiai

Š. m. lapkričio mėn. 24 d., šeštadienį, YMCA salėje, Dovercourt ir College gatvių kampas, įvyks jūros skautų ruošiami šokiai. Grieš gera kapela. Pradžia 8 val.

Visi kviečiami paremti savo atsilankymu jūros skautus ir tuo pačiu linksmai, jaukiai praleisti vakarą.

K. K. Vaidoto laivas.

METRICK'S PAINT STORE
DABAR YRA
3414 W. Roosevelt Road
KEdzie 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME VISAME MIESTE.

One coat Flat Paint. 12 gražių spalvų ir baltas. Gal. $3.45
Interior Gloss ar Semi-Gloss 16 spalvų ir baltas. Gal. $4.35

Garsinkitės 'N-nose'

Štai Kur Tikros Kalėdų Dovanos:

Romanas ŠIRDIES RŪMAI: 450 puslapių, iliustruotas, labai gražiai išleistas, kaina 4 doleriai.

Romanas ŠLIUPTARNIAI: 652 puslapiai, iliustruotas, labai gražiai išleistas, kaina 3 doleriai.

Abu romanai sykiu tik už 6 dolerius.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS
3325 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.

Ateinantį šeštadienį, lapkričio 17 d., Ungarų svetainėje, Hellems Avenue, Wellando, Ont., ALOK-tas rengia

LINKSMĄ VAKARĄ

Programoje bus 2 veiksmų vaizdelis "ĮKURTUVĖS", atliktas vietos scenos mėgėjų. Bus turtingas bufetas, linksmi šokiai. Vakaro pradžia 6 valandą po pietų. Programa prasidės 7:30 val. vak.

Maloniai kviečia svečius iš USA ir Kanados vietovių.

WELLANDO ALO K-tas.

SKANIOS!
Holland Herring
TVIRTOS - MINKŠTOS PIENĖS IR MAISYTOS

Norėdami geresnių — daugiau vitaminų ir mineralų, pirkite Tikrąsias Holandijos Silkes.

VELTUI! Gaukite naują 1952 m. pamokymų knygelę savo vietinėje grosernėje ar skanėsių krautuvėje, arba rašykite: Holland Herring Fisheries Ass'n., 328 Bond Ave., N. W., Grand Rapids, Mich. Dept. 12.

Vienatinės pasaulyje silkės sudarytos ir sudytos ant jūrių.

CONRAD Photo Studio

(lietuvis fotografas)
Specialybė vestuvės.
$15.00
vertės dovana jaunavedžiams, atnešus šį garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai:
ENg. 4-5840
ENg. 4-5883

VISKO UŽTEKTINAI TUOJ PRISTATOM

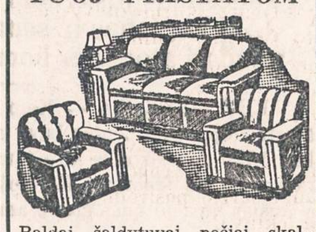

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

Don't Take Our Say-so
COME IN AND
FIND OUT FOR YOURSELF

YOU GET Closer, cleaner shaves in LESS Time with

Sunbeam SHAVEMASTER

than any other method— wet or dry

Even though you've got the toughest, heaviest beard, plus a tender skin, you'll shave in LESS TIME than any other method, wet or dry, with the new Model 'W' Shavemaster. Doubt it? Perhaps you do. That's why we invite you to skip your next shave and visit our store with a good 24-hour beard. We'll be glad to have you shave with the sensational new Shavemaster and FIND OUT FOR YOURSELF.

INSUL'S FURNITURE & APPLIANCES
4151 W. MADISON ST. KEdzie 3-4219
2829 N. MILWAUKEE AVE. ALbany 2-3120
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį į:

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ
LAIKRODŽIŲ
BRANGMENŲ
SIDABRINIŲ INDŲ
SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ
RADIO IR TELEVIZIJOS APARATŲ
IR KT. PREKIŲ

Laikrodžiai Pataisomi Specialiste
John A. Kass
Duodama 1 metų Garantija

Lengvais Išsimokėjimais

JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke
Įsteigta 1915 metais

Try **Surin** It's Brand New!

NO INTERNAL DOSING—SIMPLY SMOOTH IT ON!

SURIN the amazing new pain-relief ointment, attacks pain 2 ways fast. Containing a powerful modern research drug—methacholine chloride it (1) rapidly dilates blood vessels where applied and (2) allows the selected local, analgesic and relaxing agents to penetrate fast! Thus SURIN does double-duty in relieving superficial pain of arthritis, rheumatism, neuritis, bursitis, sciatica, lumbago* and muscular aches and pains of simple colds and fatigue. In just a few minutes you feel a glorious soothing warmth—a glowing sensation of relief that lasts for three or more hours. SURIN is *so* easy to use and you can apply it without fear! SURIN is creamy-white—washes off easily and will not stain washable fabrics. Money back guarantee at your druggist's if not satisfied.

**SURIN is not intended as a cure or treatment of the above diseases. It is to be used only for temporary relief of local superficial pain.*

Get Pain Relief! *Get Surin! Now!*

TRAFICANTE BROS. DRUGS
759 S. California SAcramento 2-0301

Laukiama svečių

LSS 4. kuopa rengia šaunią metinę tradicinę vakarienę su skaniais valgiais. Ji bus lapkričio 17 d. Svečiai renkasi į Lietuvių Auditorijos svetainę 7 val. vak., o vakarienė prasidės 8 val. Bet biletus į šį banketą reikia nusipirkti iš anksto, kad ir šiandien prašoma tai padaryti.

Galima pasakyti, kad gardaus valgio duosim visiems į valias, o magaryčioms po gurkšnį kitą gėrimėlio. Siela pralinksmins jaunų merginų trio, kurį specialiai šiam vakarui parengs gabi mokytoja Anelė Steponavičienė. Įdomių kalbų programas atliks svečiai, kai pavalgys skanios vakarienės.

Prašom sveteliai, prašom. Sėskit už stalų, gerkit ir valgykit, kiek tik jūsų širdis trokšta.

Kviečia Rengėjai

LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ SĄJUNGOS 4 KUOPOS

Iškilmingas! Didžiulis! Tradicinis!

BANKETAS-VAKARIENĖ

BUS ŠAUNI MUZIKALĖ PROGRAMA

1951 m. lapkričio 17 d., šeštad. LIETUVIŲ AUDITORIJOJ, 3133 South Halsted Street

SKANIAUSI VALGIAI ruošiami šių šeimininkių: O. Švagždienė, O. Niprikienė, E. Millerienė, J. Kučinskienė, S. Ladigienė, M. Jasinskienė, E. Abazorienė, P. Grunskienė, M. Stanaitienė.

DURYS ATSIDARO 8:00 VAL. VAKARO. ĮŽANGA $2.50 SU TAKSAIS.

Standard Dabar Moka Didesnį Dividendą

TURTAS $31,000,000.00
ATSARGOS FONDAS $2,900,000.00

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečiadieniais visai neatidaroma

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšinimo gumbo ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netikusio maisto arba jautiesi prarūgęs, apsunkintas, paimk Alavijos grudelių nedaugiau kaip žirnio didumo, sukramtyk gerai ir nuryk, arba sutarpyk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiečiausius vidurius. Alavijos svaras $2.50, mažiau perkant 6 uncijos už $1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

"RAUDONASIS CARAITIS"

Sovietai neseniai atšventė spalio revoliucijos šventę, kurios parado metu aviacijai vadovavo Stalino sūnus Vasilijus Stalinas. Amerikiečių spauda Vasilijų praminė "raudonuoju caraičiu", kadangi jis yra sovietų diktatoriaus sūnus. Prieš kiek laiko amer. laikraščiai ir žurnalai skyrė labai daug vietos ir dėmesio šiam "caraičiui". Ir ne nuostabu. Trisdešimties metų amž. jis jau generolas-leitenantas. Ar daugelis galėtų pasigirti iš tikrųjų svaiginančia karjera?

Liepos mėn. Tušino mieste, prie Maskvos, įvyko "Sovietų Aviacijos Diena", kurios didvyriu buvo Vasilijus Stalinas.

Tušine susirinko apie 500,000 žiūrovų. Specialiai įrengtoje tribūnoje buvo visi politbiuro nariai, su Stalinu priekyje. Po oficialių kalbų, internacionalo ir patrankų salvių, pasirodė padangėje lėktuvai.

Pirmasis lėktuvas nešė milžiniško dydžio "tautų tėvo" portretą. Paskui jį skrido eskadrilė iš 96 lėktuvų, išsirikiavusių tokiu būdu, jog sudarė raides: "Garbė Stalinui". Kiti lėktuvai darė mirties kilpas, garsiakalbiai skelbė įvairiausius sovietinius šūkius, garbinančius Staliną, sovietų jaunuomenę ir t.t.

Lauko radijo aparato būdelėje pilkai žalsvame mundure Vasilijus Stalinas taisėsi ausines. Kartu pasigirdo garsiakalbyje: "Dėmesio! Generolas-leitenantas Vasilijus Stalinas dabar yra komandavimo poste. Tuoj prasidės parado karinė dalis."

Du sidabriniai naikintojai MIG-ai leidžiasi vienas prieš kitą. Susidūrimas neišvengiamas! Bet jie greit prasilenkia ir dingo ore garso greitumu. Penki naujo tipo naikintojai praūžė virš lauko. Kolona paskui koloną MIG-ai paradavo ore, paskui sekė šimtai rusų keturmotorinių kopijų amerikiečių B-29, hidroplanų, amfibijų ir lengvųjų jūrų bombonešių. Devyni helikopteriai nuleido parašiutininkus.

Vėl garsiakalbiai garbina aviacijos kūrėją Staliną ir nenugalimąją sovietų kariuomenę.

Gen.-leit. Vasilijui Stalinui, didžiojo Stalino sūnui, ši diena buvo jo triumfo diena. Jis pats jauniausias generolas visoje sovietų armijoje. Lakūnas-kovotojas, vyriausias Maskvos apygardos oro pajėgų viršininkas. Į šią apygardą įeina geriausi sovietų lakūnai, praminti "auksiniais sakalais", sovietinio dangaus gynėjai.

Jeigu du-tris kartus metuose Stalino sūnus oro paradų metu vaizduoja sovietų aviacijos galybę, tai kitu laiku jis sudaro paslaptingą figūrą. Tik nedaugelis yra matę jo Mercedes-Benz, su pasiutusiu greičiu lekiant Maskvos gatvėmis. Persigandę milicininkai sulaiko judėjimą, kad duotų laisvą pravažiavimą diktatoriaus sūnui. Kiti matė jį Maskvos klubuose, kur jis rengdavo orgijas.

Iš šykščių oficialių žinių yra žinoma, jog lakūnas V. Stalinas vadovavo aviacijos divizijai (50 lėkt.) Lenkijoje 1944 m. ir už narsumą buvo pakeltas į generolus-majorus, dar jam 25 metus teturint. Smulkiau apie jį galima buvo sužinoti iš svetimtaučių, su kuriais jis susitikdavo, arba iš pabėgusiųjų iš Sov. S-gos lakūnų, tarnavusių su juo arba buvusių jo vadovybėje. Jų žinios nepatvirtina V. Stalino didvyriškumo.

Vasilijus Josifovičius Stalinas gimė 1921 m. pabaigoj ar 1922 m. pradžioj, matomai Maskvoje. Tada dar buvo gyvas Leninas. Jo tėvas ėjo partijos generalinio sekretoriaus pareigas. Pirmoji Stalino žmona Katerina Svanidze mirė 1917 m., ir Stalinas 1920 m. vedė Nadeždą Alilujevą. Po metų jie susilaukė sūnaus.

Savo vaikystę Vasilijus praleido Kremliaus sienose. Jis buvo visiškai izoliuotas nuo pasaulio. Jo draugai buvo čekistai, saugojantieji Kremliaus koridorius, arba mokytojai, mokę jį partijos mokslo. Jo pramogos buvo kariniai paradai Raudonojoje aikštėje. Kas kartą, apleisdamas Kremlių, jis matė savo tėvo portretus, parkus ir pastatus, jo garbei pastatytus. Jis sekė kaip paprasti žmonės laižėsi prie jo tėvo. Jaunasis Stalinas negalėjo nejausti malonumo, kad jis yra diktatoriaus sūnus, kad jis taip pat gali diktuoti ir visi turi jo klausyti.

1932 m. lapkričio mėn. 9 d. amžinai liks atmintyje Vasilijaus gyvenime. Kremlius tik buvo atšventęs 15-tas revoliucijos metines. Diktatoriaus apartamentuose įvyko sekanti scena. Nadežda Alilujeva susiginčijo su vyru dėl politinės amnestijos daugeliui senų bolševikų, esančių kalėjimuose. Stalinas atsisakė ir tada žmona įpykusi paleido į jį rašalinę.

Anksti rytą Kremliaus gydytojas buvo pašauktas pas diktatorių. Ant grindų gulėjo be gyvybės žymių Nadežda Alilujeva. Stalinas stovėjo šalia lavono, ant stalo gulėjo revolveris. Jis pareiškė, kad Alilujeva nusižudė.

Jaunasis Stalinas sekė paskui motinos karstą. Ji buvo palaidota Jaunmergių (Novodevičij) vienuolyno kapinėse. Vasilijus dievino savo motiną. Dar gyva būdama ji vadindavo jį "džigitu" (kaukazietį tobuli raiteliai).

Po motinos mirties jis buvo atiduotas į mokyklą lygiomis su kitais vaikais. Mokėsi jis vidutiniškai, neparodydamas ypatingų gabumų. Jam visada stigdavo draugų, nes buvo savy užsidaręs ir domėjosi tik futbolu. Būdamas 18 metų amž., jis baigė mokyklą.

Didelį susidomėjimą Vasilijus rodė aviacijai, taigi, tėvas pasiuntė jį į Sevastopolio Kačino skraidymo mokyklą. Ten jam visaip asistavo, nesiųsdami į jokius budėjimus, būtinus visiems klausytojams. Mokomuosius skraidymus jis atlikdavo su dideliu vargu, tačiau be rimtų trūkumų. Jis turėjo nuosavą lėktuvą ir specialų instruktorių, o gyveno atskirai nuo kitų kursantų.

1941 m. jis sėkmingai užbaigė mokyklą. Tuo tarpu kai jo draugai, baigę mokyklą, buvo pasiųsti į veikiančią armiją, Vasilijus parskrido į Maskvą. Geriausi siuvėjai buvo iššaukti, kad nuimtų jam mierą. Jo ūgis buvo 5 pėdos 3 coliai, bet jis buvo stipraus kūno sudėjimo. Vasilijus buvo pakeltas į kapitonus, majorus, paskui į pulk. let. ir į pulkininkus. Jaunąjį pulkininką dažnai matydavo jaunų aktorių bei šokėjų persirengimo kambariuose.

Vėliau jis dalyvavo vienose kautynėse. Pulk. Stalinas buvo apdovanotas Raudonosios Vėliavos ordenu, paskui Suvorovo ordenu II klasės ir buvo paskirtas 16-tos divizijos vadu, išsidėsčiusios Dalgo miest., netoli Potsdamo. Ten Vasilijus užėmė vilą iš 30 kambarių. Dalyvių pasakojimais, toje viloje dažnai įvykdavo orgijos, išgertuvės, laukinės automobilių lenktynės, muštynės ir t.t. Jo pirmoji žmona buvo užmušta lėktuvo katastrofoje, bet Vasilijus liko nepaliestas...

Dalgo miestely jis gyveno su Liolia Timošenkaite, maršalo Timošenko dukterimi. "Katytei" nesant, kaip Vasilijus vadindavo Liolią, jo šoferis atveždavo į vilą merginas pasilinksminimui "raudonojo caraičio". Speciali sargyba saugojo miegamojo duris.

Vasilijus buvo labai įnoringas — jeigu valgis jam nepatikdavo, jis numesdavo jį nuo stalo ant žemės. Degtinę gėrė jis dideliame kiekyje pusryčių ir pietų metu. Jis labai blogai elgdavosi su savo pavaldiniais. Tačiau šie nelikdavo jam skolingi ir dažnai jam atkeršydavo. Kartą jo automobilyje buvo peiliu nupiautos visos sėdynės, kitą kartą buvo išmušti visi automobilio langai.

1946 m. kovo 3 d. Vasilijus buvo pakeltas į gen. majorus. Visi matė kaip marš. Žukovas susitikęs pagarbiai išsitempė prieš gen. majorą Staliną. Neužilgo naujai pakeltasis generolas sunkiai sumušė lakūną veteraną. Už šį pasielgimą jis buvo pažemintas į pulkininkus, bet neilgam. Netrukus jis vėl buvo pakeltas į generolo laipsnį. Mat, telefoniniai pasikalbėjimai tarp tėvo ir sūnaus buvo gana dažni ir niekad ilgam nenutrūkdavo.

1947 m. Vasilijus. pagaliau, buvo atšauktas į Maskvą. 1948 m. jis pirmą kartą vadovavo oro paradui gegužės 1 d. iškilmėse, o 1949 m. jis buvo paskirtas Maskvos karinės apygardos oro pajėgų viršininku.

Tai toks "raudonojo caraičio" portretas, nupieštas "Time" žurnalo korespondento. —*V. Aidas*

SPORTAS

★

ŠIANDIEN RISIS JUOZAS VINČA

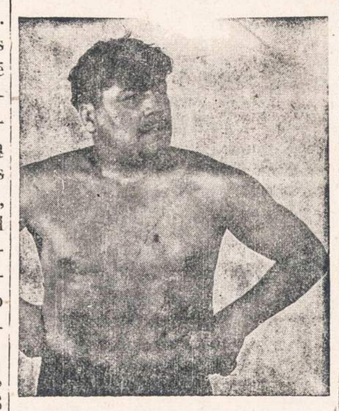

Šiandien Mildos arenoje (3142 S. Halsted St.) risis Juozas Vinča, kuris Vokietijoje buvo žinomas kaipo DP čempionas imtininkas. Risis jis su Bull Allen, Texas valstybės čempionu. Be to, bus dar keturios poros imtynių. Pradžia 8:30 val. vakaro.

Dvyniai su atskirais smegenimis

Tėvams Brodie iš E. Moline spalio 16 d. gimė dvynukai, kurių galvos suaugusios, bet smegenys kiekvieno viekia skyrium. Ir vaikai reaguoja skyrium, pvz. kai vienas verkia, kitas miega. Illinojaus universiteto ligoninė svarsto, kokia operacija būtų galima. Tėvai nenori tokios, kad vieno iš dvynukų gyvybė būtų paaukota antrajam išlikti. Juodu suaugę yra taip, kad žengia į priešingas puses.

Kaip gydytojai visas galimybes išstudijuos ryšium su operacija, bus atsiklausta tėvų, ar jie su tuo sutinka.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 5 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Šaukite: YArds 7-7381.

Naujienietis pataria savo draugui užsirašyti NAUJIENAS.

Daugiausia apie Kanadą, Lietuvą ir viso pasaulio lietuvius rašo bendruomeninė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

išeinanti kas savaitę 10 puslapių, redaguojama Lietuvos laikraščių pavyzdžiu.

DĖMESIO: Nuo liepos 26 dienos "NL" spausdina istorinį Ministerio K. Škirpos rašinį "Sukiliminės vyriausybės genezė", kuriame vaizduojami tragingieji Lietuvos įvykiai.

KAINA: Kanadoje $5, visoje Amerikoje $5,5, kitur $6.

ADRESAS:

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, Canada

Van Zant ir Willman

Praėjus netikėtam sniegui ir vėsesniam orui, dabar jau Padėkos Diena čia pat prie mūsų durų. Aš tikiu, kad daugelis iš mūsų jau esame pakviesti pas savo pažįstamus, draugus ar gimines praleisti tradicinės šventės. Ten bus paruošta dienos tradiciniai pietūs ir jus šeimininkai prašys užimti vietą prie stalo.

Susidaro jauki atmosfera, kada į jūsų išvaizdą ir jūsų aprangą atkreiptos visų svečių akys. Kiekvienas sau mąsto: tas vyras puikiai ir puošniai atrodo! Jūs žinote, kodėl visi taip jaučia, nes jūsų visa apranga yra Eagle pirmauja rūbai, kurie ekspertų siūti iš puikiausių audeklų. Perkant tuos rūbus, visai nebus vargo jums pritaikinti. Jūs gerai žinote, kad žieminius ar rudeninius paltus užtenka vieną kartą pasimatuoti, o tai reiškia — geros rūšies rūbai. Krautuvėse pas Van Zant ir Willman, 6222 So. Halsted St., rasite pirmaujančių Eagle rūbų didžiausią pasirinkimą. Dabar patogiausias laikas įsigyti visai žiemai rūbus, nes prieš Kalėdų šventes krautuvėse susidaro pirkėjų spūstis ir išnyksta progos pasirinkti. Krautuvių savininkai suteikia jums gerą progą įsigyti rūbus, siūlydami jums kreditą, kuris nei cento nekainoja daugiau — vien tik mokate rūbų kainą jums patogiu laiku. Užeikite pasižiūrėti ir, pirkdami rūbus, leiskite ekspertui pritaikinti jums skrybelę. Užtikrinu, kad būsite patenkintas. J.

highsign of style

Iš puikiųjų rinktinių audeklų. Ekspertų siuti ir visapusiškai pirmaujanti.

EAGLE CLOTHES

Eilutės Rudeniui paltai Žiemai paltai
nuo $69.50 nuo $65.00 nuo $79.50

Vidutinio ūgio vyram, žemo ūgio stambaus sudėjimo, aukštiem ir didelio ūgio vyram. Siūlome dideliam pasirengime.

Correct proportion clothing

Tinkama miera ir pritaikymas užtikrina jūsų patenkinimą.

Iš didelio mūsų rinkinio skrybelių leiskit mums pritaikinti jums vieną iš KNOX — LEE ir MALLORY.

Van Zant & Willman
IŠIMTINAI VYRŲ APRANGA
6222 So. Halsted Street

Krautuvė atdara pirmad. ir ketvirtad. iki 9:30 val. vakaro.

TAUPYKITE ateičiai. Pasidėkite taupomus pinigus į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, kur kiekviena santaupa pilnai apdrausta iki $10,000.00 — by an Agency of the United States Government.

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.

KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą.

KUR tamsta gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.

KUR 27 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumim. Mūsų turtas yra virš septynių milijonų dolerių — $7,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6236 South Western Avenue GRovehill 6-7575
J. PAKEL — Prezidentas

Sunbeam
SHAVEMASTER
CLOSER, CLEANER SHAVES IN LESS TIME THAN SOAP-&-BLADE

• *It shaves* **CLOSER**

• *It shaves* **FASTER**

• *It shaves* **SMOOTHER** with greater COMFORT and CONVENIENCE

SKIP A SHAVE . . .
VISIT OUR STORE AND FIND OUT FOR YOURSELF

UNION APPLIANCES
40 So. Clinton St. DEarborn 2-4838

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:

Metams	$9.00
Pusei metų	5.00
Trims mėnesiams	2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	6.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Mažiau Maisto

Romoje įvyko Maisto ir žemdirbystės organizacijos delegatų suvažiavimas. N. E. Dodd, minėtos organizacijos direktorius, pateikė platų ir išsamų raportą apie pasaulio maisto išteklius. Iš to raporto matyti, kad per paskutinius kelis metus gyventojų skaičius auga sparčiau, negu maisto ištekliai. Pavyzdžiui, nuo 1940 m. maisto produkcija padidėjo 9 nuošimčiais, o gyventojų skaičius — 12 nuošimčių. Tuo būdu, jei dabar pagaminamas maistas būtų išdalintas visiems pasaulio gyventojams (jų priskaitoma 2,000,000,000 su viršum) po maždaug vienodą kiekį, tai kiekvienam maisto produktų tektų mažiau nekaip prieš dešimt metų.

Jau ir 1940 m. maisto produktų tebuvo pagaminama tiek, kad kiekvienam gyventojui galėjo tekti per dieną (padalinus lygiai) po 2,380 kalorijų. Jei toks padalinimas būtų padarytas dabar, tai kalorijų skaičius sumažėtų iki 2,260.

Mitybos ekspertai teigia, jog reikalinga žymiai daugiau kalorijų, kad žmogus galėtų tinkamai maitintis. Kitais žodžiais sakant, reikia daugiau maisto. Jeigu jo trūksta, tai tuo atveju žmogui tenka badauti.

Iš direktoriaus Dodd raporto matyti, kad faktiškai taip ir yra. Daugelyje pasaulio vietų badavimas pasidarė paprasčiausiu reiškiniu. Štai tik prieš kelias savaites daug buvo rašoma apie badą Indijoje. Kiek žinoma, ten badu mirė tūkstančiai ir tūkstančiai žmonių. Kinijoje (jei ne vienoje, tai kitoje jos dalyje) badas beveik nuolat siaučia.

Tiek Indija, tiek Kinija yra tikri skruzdėlynai. Ten gyvena gal kokie 750,000,000 žmonių. Blogiausias dalykas gal yra tas, jog tuose kraštuose maisto produkcija per paskutinį dešimtmetį ne tik nepadidėjo, bet faktiškai sumažėjo. Tuo tarpu maisto ištekliai padidėjo kaip tik tose šalyse, kur tie ištekliai ir pirmiau buvo pakankamai dideli. Vadinasi, padėtis dabar yra tokia: kur prieš dešimt metų maisto trūko, tai šiandien jo yra dar mažiau, o kur maisto buvo pakankamai, tai šiandien jo yra dar daugiau. Kitais žodžiais sakant, kraštuose, kur žmonės badavo, šiandien jie tą badą dar skaudžiau jaučia, ir priešingai — kur maisto netrūko, ten šiandien jo dar daugiau pasigaminama.

Maisto ir žemdirbystės organizacijos tikslas yra pašalinti nepriteklių, suteikiant reikalingų žinių bei priemonių labiausiai atsilikusiems kraštams, kad jie galėtų daugiau maisto pasigaminti. Per savo aštuonių metų gyvavimą minėta organizacija, kurią išlaiko 55 valstybės, daug yra nuveikusi. Tačiau, kaip pats Dodd prisipažįsta, jai nepasisekė nepritekliaus pašalinti. O kol to nebus padaryta, sako jis, tol nebus pašalinti neramumai, revoliucijos ir karo pavojus.

Naujas Kandidatas

Jau gerokas laikas kaip senatorius Taftas pasiskelbė, jog jis statysiąs savo kandidatūrą į JAV prezidentus. Jis bandė įsipiršti kandidatu respublikonams 1948 m., bet nepasisekė. Tad šį kartą "pirštis" pradėjo gana anksti: aplankė visą eilę miestų, kur pasakė prezidento Trumano administraciją smerkiančias kalbas. Senate jis irgi nepraleido nė vienos progos figuruoti kaipo respublikonų vadas. Atrodė, kad dauguma respublikonų senatoriui Taft pritaria ir jį tikrai kandidatu pasirinks.

Vienok atsitiko kitaip: Californijos gubernatorius Earl Warren užvakar trumpai pareiškė, jog ir jis yra pasirengęs kandidatuoti į prezidentus. Jis dar pridūrė, kad nepakanka respublikonams kritikuoti dabartinę demokratų administraciją, bet reikia turėti ir savo programą. Tai buvo savotiškas "bakstelėjimas" Taftui, kuris savo kalbas beveik išimtinai pašvenčia Trumano administracijos kritikai.

Gubernatorius Warren priklauso liberališkam respublikonų sparnui. Jis stoja už tarptautinį bendradarbiavimą ir yra priešingas pusiau izoliaciniškam Tafto nusistatymui. Savo valstybėje jis yra labai populiarus: kai antru kartu kandidatavo į gubernatorius, tai jį kandidatu pasirinko ne tik respublikonai, bet ir demokratai.

Varžybose dėl kandidatūros gub. Warren gali būti labai rimtas konkurentas senatoriui Taft'ui.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

MIRĖ V. KAMANTAUSKAS

Norwood, Mass., lapkričio 1 d. mirė Viktoras Kamantauskas, išvaręs savo barą ir kalbiniame darbe.

Jis buvo gimęs 1899 m. spalio 16(28) d. Rumšiškėse, Kauno aps. 7 metų atvyko į Ameriką, o 1919 m. stojo į Yale universitetą. 1921 m. grįžo į Lietuvą, kur ėmė mokytojauti, dėstydamas gimnazijoje anglų ir lietuvių kalbas, o 1928 m. perėjo į Užsienio Reikalų Ministeriją anglų kalbos stilistu; vėliau buvo Eltos vyr. redaktorium. 1939 m. išvyko konsulo pareigų eiti į Latviją, o pirmuoju bolševikmečiu pradėjo dėstyti anglų kalbą Teologijos-Filosofijos Fakultete Kaune. Tremtyje irgi dirbo visuomeninį bei kultūrinį darbą.

V. Kamantauskas yra išvertęs nemaža veikalų į lietuvių kalbą ir parašęs anglų kalbos, taip pat ir kitų kalbų vadovėlių.

V. Kamantauskas domėjosi ir rašė ir lietuvių kalbos klausimais, čia apsiribodamas, galima sakyti, vienais bendrinės kalbos vartosenos praktikos, taisyklingumo ir grynumo dalykais. Jis domėjosi K. Būgos paskaitomis, susipažino su J. Jablonskio, taip pat K. Jauniaus ir Pr. Kuršaičio kalbos mokslo žiniomis ir jas panaudojo savo straipsniuose bei atskirose knygelėse, skiriamose mūsų bendrinės kalbos norminimo, taisyklinimo reikalui.

Dėstydamas gimnazijoje lietuvių kalbą, gyvai jautė kirčiavimo vadovėlio nebuvimą. Todėl, Būga, Kuršaičiu ir Jaunium pasiremdamas, parašė "Trumpą lietuvių kalbos kirčio mokslą", kur trumpai išdėstytos kirčio bei priegaidės taisyklės (I d., 1928 m.) ir duotas kirčio žodynėlis (II d.). Tuo metu dar nebuvo susidariusių griežtesnių bendrinės kalbos kirčiavimo normų, todėl vėliau ši V. Kamantausko knygelė buvo pakeista mokyklų reikalui kito kirčiavimo vadovėlio, Pr. Skardžiaus parašyto.

Nedidelėj knygelėj, vardu "Trumpas kalbos netaisyklingumų ir barbarizmų žodynėlis" (1928 m.), V. Kamantauskas taiso tuo metu bendrinėj kalboj paplitusias netaisyklingas rašybos, tarties bei kirčiavimo ir žodžių darybos klaidas, taip pat duoda iš gyvosios kalbos paimtų lyčių arba ir naujadarų barbarizmams pakeisti.

Vėliau išleistoje knygelėje "Kalbėkime lietuviškai" V. Kamantauskas dar kartą grįžta prie barbarizmų specialiai, ir čia duoda lietuviškų pakaitalų žodynėlį svetimiesiems mūsų kalbos žodžiams pasivaduoti. O tuos pakaitus jis buvo surankiojęs iš gyvosios žmonių kalbos, kalbininkų ir rašytojų raštų, taip pat kai kuriuos ir pats kūręsis.

Šiuodu žodynėliai savo eile prisidėjo prie kovos su kalbos netaisyklingumais ir svetimybėmis, nors J. Jablonskis savo recenzijoje apie kai kuriuos jo "Trumpo kalbos net. ir barb. žodynėlio" taisymus ir kritiškai atsiliepė.

V. Kamantauskas yra paleidęs vieną kitą užmestą lietuvišką žodį ir per savo raštus. Jų įterpdavo ir redaguodamas Eltos žinias.

ALĖ, NE ALIA

Alė neretai mūsuose vartojama moters vardo lytis. Bet kai kas nei iš šio, nei iš to užsimano šią formą atkeisti į *Alia*. Tai daro visai be reikalo, nusikalsdamas mūsosios kalbos polinkiams, nes *Alia* su galūne *-ia* yra lenkiška vardo forma. Plg. lenk. *Hala* (mažybinė lytis iš *Halina*).

Mes turime visą eilę trumpintinių moteriškų vardų (krikštavardžių) su galūne *-ė*, pvz.: *Julė, Juzė, Kazė, Kotrė (Katrė), Marė, Marcė, Pranė, Stasė, Vincė, Zosė* ir kt. Lenkai šiokiais atvejais ir vėl turi *-ia* galūnę, plg. *Jania, Jula, Zosia, Vladzia* ... Laikydamiesi savosios kalbos polinkių, mes vartojame ir turime vartoti čia trumpintinius vardus su *-ė: Alė, Jonė, Vladė* (ne *Vladzia* ar *Vladzė)* ir kt.

Žinoma, prireikus, savo vietoj, galime vartoti ir vartojame ir ilguosius moterų vardus, kaip *Marijona, Kotryna, Sofija* ir t.t. Bet kai jau vartojame trumpintines lytis, tai jų formą turime taikinti prie savosios, bet ne svetimosios kalbos dėsnių bei polinkių.

Rusifikatorių darbai Čekoslovakijoj

Čekoslovakijoj nors viešai ir nedraudžiama be čekų ir rusų, kitų kalbų vartojimas, bet viešai jau niekas ten nedrįsta be čekų ir rusų kitomis kalbomis šnekėti. Neseniai ten iš visų knygynų, skaityklų ir net mokyklų knygynėlių buvo išimti iš apyvartos anglų, prancūzų, ispanų ir portugalų kalbų žodynai. Privačiai jų pirkti jau niekas negali. Anglų, prancūzų ir kitas svetimas kalbas jaunimas gali mokytis tik komunistų partijai sutikus. Leidimus tų kalbų mokytis duota tik visai ištikimiems partijiečiams.

Seniau Čekoslovakijoj vidurinėse mokyklose buvo mokoma prancūzų ir anglų kalbos, todėl tarp čekų dar ir dabar yra tas kalbas mokančių. Kas jas moka, jau nesigiria, nes vien jų mokėjimas sukelia įtarimus.

Visose vyriausybės įstaigose, ypač centre be čekų kalbos jau vartojama ir rusų. Dabar iš naujai skiriamų valdininkų jau reikalaujamas rusų kalbos mokėjimas. Geležinkelių tarnautojams rusų kalbos mokėjimas yra privalomas.

Čekų išeivijos spauda pašiepiamai sako, kad rusų kalbos mokėjimo dar nėra reikalaujama iš tų, kurie sodinami į kalėjimus, arba siunčiami į priverstino darbo stovyklas. —a.

Balsuotojų registracija

Antradienį miestų, miestelių ir kaimų pareigūnai pradeda savo apylinkių balsuotojų registraciją Cook apskrity. Registracija tęsis iki sausio (Jan.) 15 d., o iki kovo (March) 10 apskrities (County) klerko raštinėj.

Turi registruotis visi balsuotojai, kurie yra pakeitę savo adresus, taip pat ir tie, kurie sulaukė 21 metų amžiaus arba bus 21 metų prieš balandžio 8 d., kada įvyks pirminiai rinkimai.

Skaitykite "N-nas"

FIND OUT FOR YOURSELF

Sunbeam SHAVEMASTER

No matter what kind of a beard you have, come in and try the marvelous new Sunbeam Shavemaster. No beard too tough . . . no skin too tender. Skip a shave and visit our store. Find out for yourself what a fast, clean shave it delivers.

TRAFICANTE BROS.
2301 West Taylor St. TAylor 9-9100
739 So. California Ave. SAcramento 2-0301
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

Brand New 1952 Philcos at as much as 30% LESS than 1951 Prices!

NOW AT CHELTEN'S

Come in during PHILCO TELEVISION WEEK

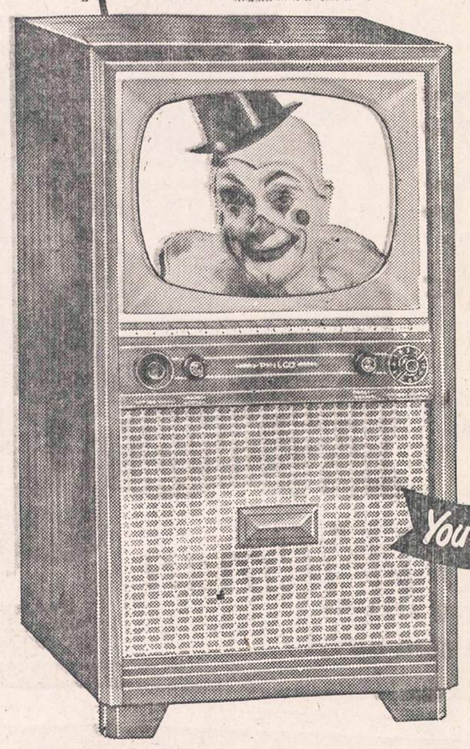

Mahogany Veneer 17-in. Console

$289.95

Specially built for this sale—the Philco 1840 with super-power chassis and Built-In Aerial. Yours on Easy-Terms.

You Save $40 During Philco Week

AMAZING 17" VALUE

It's the Philco 1802 with exclusive features at *new low price*. Super-power chassis! Finest modern styling! Don't miss this spectacular Philco Week value!

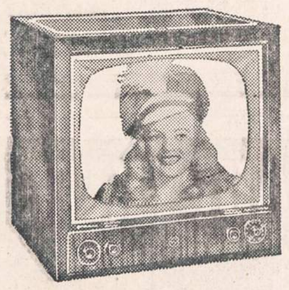

Philco 20" TV at New Low Price!
Duplex Chassis! Built-In Aerial!

$299.95 TAX INCLUDED Warranty Extra

Just out — the Philco 2106 with super-sensitive "Colorado" Tuner. Yours in richly-finished wood cabinet.

Every 1952 Philco Designed for Future Developments in U.H.F. and COLOR

Yes, every new Philco set has special Duplex Chassis, designed for future developments. Ask us for details.

CHELTEN RADIO AND APPLIANCE COMPANY

2913 E. 79th Street BAyport 1-6606
10534 Torrence Avenue BAyport 1-0955
Open Monday and Thursday Nights

Liberal Allowance for your old radio or TV set applied to Down Payment
78 WEEKS TO PAY

DR. M. ANYSAS

JAGAILOS VEDYBOS SU JADVYGA

(Pabaiga)

Hercogas Wilhelmas iš Krokuvos išvaromas

Kai lenkų pasiuntinybė su Jagaila tarėsi, į Krokuvą buvo atvykęs hercogas Wilhelmas, nežinodamas, kas Krokuvoj ir Krėvės pily buvo nutarta. Mažlenkų partija, kuri ypatingai simpatizavo Jagailos pasiūlymui, pareiškė aiškų pasipriešinimą Wilhelmui. Krokuvos kaštelonas, Dobieslaw z Kurozwęki, buvo kartu ir karališkų rūmų prievaizda. Dlugosz jį vadina lotyniškai: majori domino. Kaštelonas galėjo kiekvienam dvariškiui arba ir atkeliavusiam svečiui uždrausti įeiti į karališkus rūmus. Tą jis ir padarė. Nustebintas 16 metų Wilhelmas turėjo su savo palydovais apsigyventi miesto.

Abiem karalaičiam buvo leidžiama kartu su savo palydovais susitikti Franciškonų vienuolyno refektoriume. Čia buvo linksminamasi, muzikuojama ir šokama. Ir abu jaunuoliu turėjo savo pateikūnų, kurie jiems padėdavo, kad užkirsti kelią lietuviškiems planams. Žymiausias iš jų buvo Mazovijos hercogas Ziemowit.

Einant Ofeno susitarimu ir priesaikomis, vėliausiai rugpiūčio m. 15 d. turėjo įvykti sakramentalinė kopulacija, kad šitie ankstybesnieji susitarimai įgytų moterystės charakterį. Bet šitos ceremonijos vykdytojas Opelno hercogas keistu būdu nieko nedarė. Deryboms su lietuviais pažengiant, jis pamažu linko į Jagailos pusę, nenorėdamas statyti į pavojų savo lenkišką lėno nuosavybę. Jis skaičiavo tuo, jog palaikydamas Jagailos pusę, jis vėliau turės stiprią atramą pas jį, kai šitas pasidarys karaliumi. Bet jam griežtai pareiškus, jog kopulacija nebus vykdoma, jis būtų pasistatęs prieš Mazovijos Ziemowitą, kuris gal iš savo pusės būtų bandęs įvykdyti kopulaciją. Geriausiai taktika jam atrodė reikalą vilkinti, kol praeis nustatyta data.

Tuo tarpu pasitarimai dėl Jagailos ir Jadvygos vedybų buvo varomi visu įkarščiu. Galiausiai ir karalienė Elžbieta viešai linko prie Jagailos. 1386 m. sausio 12 d. atvyko lenkų delegacija į Volkovišką pas ten buvojantį Jagailą. Be delegatų, kurie keletą mėnesių prieš tai jau buvo buvę Krėvės pily, joje dalyvavo iš lenkų pusės aukštas lenkiškas pareigūnas Petras Szafraniec. Jie parodė Opelno hercogo Vladislavo ir lenkų magnatų raštus, jog jie yra įgalioti pareikšti, kad Jagaila išrinktas Lenkijos karaliumi ir numatomas karalienės Jadvygos vyru. Smulkesniems pasitarimams numatomas susitikimas Lubline, 1386 m. vasario 2 d. Ligi tos datos lenkų delegacija pasižadėjo išduoti laisvos ir saugios kelionės garantijas Lenkijos teritorijoj visiems kunigaikščio Jagailos atstovams.

Tuo tarpu jaunuolio Wilhelmo situacija darėsi daugiau negu komiška. Numatyta sakramentalinė kopulaciją su Jadvyga neįvyko, nors Jadvyga jį buvo dar daugiau pamilusi. Iš Wilhelmo pusės buvo stengiamasi padaryti Jadvygą bent faktiškai savo žmona. Vieni istorikai aiškina, jog jam savo draugų pagalba pasisekė įeiti į karališkus rūmus ir ten kurį laiką būvoti. Kiti vėl tvirtina, jog jis buvęs nusistatęs Jadvygą pagrobti ir su ja formaliai susituokti. Apie Wilhelmo įėjimą į rūmus sužinojęs griežtasis kaštelonas, ir Wilhelmas turėjęs iš jų pabėgti, pro langą nusileisdamas virve. Kita versija aiškina, jog jis norėjęs susitikti parke su Jadvyga ir ją iš Krokuvos išvežti. Jadvyga, norėdama iš rūmų išsprukti, pribėgusi prie pilies vartų, paėmusi iš sargybinio jo kirvį ir norėjusi prakirsti uždarytas duris. Tada pribėgęs rūmų pareigūnas Dymitri Gorajski, kuris ją sulaikęs nuo jos užsimojimo. Istorikai per šimtmečius prirašė įvairių versijų apie tą Wilhelmo ir Jadvygos nepasisekusią meilės epizodą.

Jau buvo žinių, jog netrukus į Krokuvą atvyksias vedyboms pats didysis Lietuvos kunigaikštis Jagaila. Nenustodamas vilties, Wilhelmas kaip senų laikų trubadūras slapstėsi parke ir laukė mylimosios, kad su ja galėtų pabėgti arba ją bent pamatyti. Norėdami reikalą su juo pabaigti, keli rūmų dvariškiai nakties metu jį parke užpuolė, baisiai sumušė ir pagaliau įmetė į netolimą upę, iš kurios jis tik vargais negalais pasiekė antrąjį krantą.

Wilhelmas, apviltas savo meilėje politinių apystovų, draugų ir nedraugų, ir apiplėštas (neteko savo atvežtų turtų) išvyko į savo tėvynę. Kovo mėnesio pradžioje jis jau pasiekė Austriją. Likusius pinigus ir brangenybes jis palikęs saugoti jo geram draugui Gniewosz z Dalewice, kuris juos pasisavinęs ir iš jų nusipirkęs didelius turtus Lenkijoj. Bet jo sūnūs šituos turtus greitai išeikvoję, ir trečiajai kartai nebeliko ko paveldėti.

Jadvyga nebuvo Wilhelmo žmona

Kaip toli nuėjo Wilhelmo santykiai su Jadvyga niekas nežino. Dalyvavusieji asmens apie tai nėra pasireiškę. Šita meilės ir politinė afera labai jaudino vėlesnius rašytojus. Ir didelių politinių priešų turėjo numatytas Jagailos ir Jadvygos susijungimas. Ordenas su dideliu nepasitenkinimu žiūrėjo į Lenkijos-Lietuvos susijungimą, nujausdamas sau blogos ateities. Wilhelmas daug metų atakavo savo skundais visų krikščioniškų valstybių kanceliarijas ir patį popiežių, skųsdamasis, jog pagonis lietuvis paėmęs jam pažadėtą žmoną.

Šito rašinio uždavinys nėra šitą klausimą iš pamatų nagrinėti. Yra klausimas, ar po 500 metų su viršum šitas klausimas dar gali būti teisingai ištiriamas, kai žymiausieji pasaulio istorikai, sudarydami net legendas, priėjo prie kits kitam skirtingų nuomonių. Bet norėčiau paduoti istorinius šaltinius, kur apie tą klausimą yra rašyta. Gal kas nors iš skaitytojų turės progos ir noro pa studijuoti. (6).

Nesvarbu, kaip toli nuėjo Wilhelmo-Jadvygos santykiai, bet lemiamos reikšmės turi faktas, kad tarp abiejų sužieduotinių **neįvyko viduramžio teisės reikalaujama "sakramentalinė kopulacija"**, reiškia: visi pirmykščiai susitarimai neįgavo **neišjungiamos moterystės galios.** Kiekvienas jurisprudencijoj apsipratęs žmogus žinos, kad moterystės ryšiai nėra **faktino bet juridinio pobūdžio.** Todėl Jadvyga liko neištekėjusi moteri mi ir galėjo būti sutuokta su Jagaila, ką bažnyčia ir padarė. Visi kiti aiškinimai yra bergždžias vėjo gaudymas.

Jagaila traukia į Lenkiją

Hercogui Wilhelmui iš Krokuvos bėgant, į Lenkiją jau buvo įžengęs didysis Lietuvos kunigaikštis Jagaila su dideliu palydovų pulku. Jį lydėjo jo broliai Skirgaila ir Borys, kurie jau buvo krikščionys, nekrikštytieji broliai Karigaila, Švidrigaila, ir Viguntas, didžiojo Kęstučio sūnus Vytautas bei daugel kitų giminių, lietuviškų kunigaikščių ir ponų.

(Tęsinys 8-am psl.)

He'll love your cooking...

you'll love your new

Magic Chef

GAS RANGE

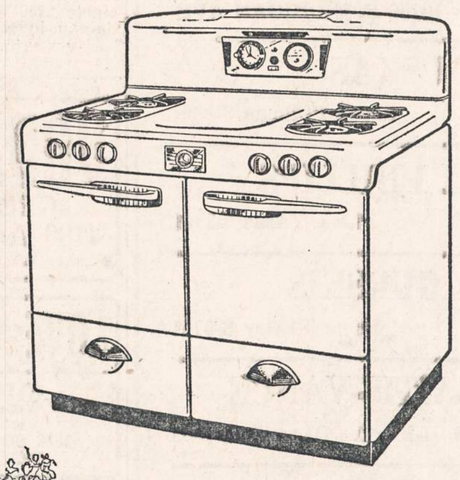

NEW beauty!

NEW burners!

NEW broiler!

SO much fun to cook on!

SO easy to use and clean!

SO very beautiful!

"U-m-m-m!" you'll say when you first see this *Magic Chef*. And "u-m-m-m" everyone else will sigh when they taste the delicious roasts and pastries you'll serve!

EASY TERMS

See it today at...

TRAFICANTE BROS.

2301 W. Taylor St. TAylor 9-9100

759 So. California Ave. SAcramento 2-0301

MORE WOMEN COOK ON *Magic Chef* THAN ON ANY OTHER RANGE

TRY Sunbeam SHAVEMASTER AT YOUR DEALER

REG. U. S. PAT. OFF.

Find out for yourself

Get a Closer Cleaner Shave in LESS TIME than any other method wet or dry

BEST FOR ALL TYPES OF BEARDS

Light, Tough or Medium

NO BEARD TOO TOUGH

NO SKIN TOO TENDER

If you are one of those men who believes electric shavers take too long and won't shave a beard like yours CLOSE enough—please do this: Skip a shave and visit your Sunbeam dealer with a good day's beard. He will be glad to let you shave any time with the sensational Model "W" Shavemaster. It takes the average man about 7 minutes to lather and shave with soap-and-blade. That same man will get a better shave with the Shavemaster in a fraction of that time. Even if you've got the toughest, heaviest beard, plus a tender skin, you'll get a closer, cleaner shave with Shavemaster in LESS TIME than it takes with soap-and-blade or any other electric shaver. You'll get a COMFORTABLE shave—no nicks or cuts, muss or fuss, this new, easy way. Try it at your Sunbeam dealers. Find out for yourself how Shavemaster gives you a closer, smoother shave than you ever thought possible.

NO NICKS OR CUTS, NO MUSS OR FUSS

A choice of Two Rich, Practical Cases

Take your pick of these two cases. One is rich bakelite with a reel right in the bottom for the cord set. The other is a genuine leather pouch.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Prašau balso!

TOKIUS REIKIA ĮSIDĖMĖTI

Redakcija yra gavusi eilę griežtų pareiškimų dėl kai kurių mūsų tautiečių atšalimo bendriesiems lietuviškiesiems reikalams. Vienam būdingesniam tokio pareiškimo autoriui čia duodame pasisakyti. **Red.**

Praeitą šeštadienį į Balfo vajaus atidarymą Kelly High School auditorijoje teatsilankė įsidėmėtinai mažas publikos skaičius, nors reikalas didis, o ir programa (meninė), buvo nemenka.

Tai liūdnas atestatas mūsų visuomenei, o ypač, pridėsime, naujiesiems ateiviams, nors ir aš pats esu naujasis ateivis (tiesa, atidaryme buvau). Tas parodo, kad mes nėsame per daug jautrūs bendriesiems visuomenės, tautos reikalams. Mes imame darytis nejautrūs mūsų pagalbos besišaukiantiems mūsų seneliams, sergančiam broliui ir sesei, kurie dėl nesveikatos negalėjo iš Vokietijos emigruoti. Mes, naujieji ateiviai, kai patys buvom dar tremtinių stovyklose, nerimavome, ką Balfas ar Amerikos lietuviai daro mūsų likimui palengvinti, ir džiaugėmės iš jų gaunama pagalba, daugelis pasižadėjome sau to neužmiršti. O kai dabar mums reikia stoti į Balfo draugų, rėmėjų eiles ir tuo būdu atsidėkoti už gautąją paramą, mūsų širdys atšalo, tarytum liko apneštos Chicagos didmiesčio dulkėmis, ir mūsų brolių ir sesių, kuriems gresia šaltis, badas (IRO nutraukia savo veiklą!), šauksmas, atrodo, jau nebejaudina mūsų. Tai yra skaudu!

Ne, šitaip negali pasilikti! Mažos tautos doriems nariams, o ypač daugiau apšvietos ragavusiems, taip nedera daryti. Jau nevien širdies savo likimo broliams turime parodyti, bet tiesiog paprastai atsiminti savo pareigą! Kitaip mes daromės nusikaltėliais prieš savo tautą, kraštą, tėvynėje žūstančius partizanus ir tremiamus sovietijon kankinius, jų kraują.

Todėl visi tie, kurie neatlieka Balfui ir kitiems bendriems lietuviškiesiems reikalams savo pareigos pagal savo galimybes, yra bendruomenei nusikaltę, ir juos kuriuo nors būdu tenka įsidėmėti ateičiai. Jų tarpe yra blogos valios žmonių, o kiti tik užsimiršėliai, apsileidėliai. Pirmieji yra arogantiški egoistai, ties savimi težiūri, ir visuomenė, bendruomenė jiems tiek tereikalinga, kiek ji jiems vieniems padeda. Jie ir dabar žiūri kuo daugiausia susidaryti turto, ir visuomenei jau atsukę nugaras. O kai kurią dieną galima bus grįžti į laisvą tėvynę, jie vėl paduos į pėdas, kad, note to pasakos, pirmieji galėtų parbėgti į Lietuvą ir į geresnes vietas atsisėsti, ir, žinoma, garsiausiai kalbės apie tariamuosius savo nuopelnus tautai.

Taigi pamirštančius savo visuomenines tautines pareigas mes turime paskatinti, o piktavalius arogantus įsidėmėti — ir neužmiršti... Neužmiršti tada, kai tokie vėl norės pasinaudoti visuomenės parama ar pasigirti nuopelnais bendruomenei ir tautai. Šitaip besigiriančių tautiškumo ir visuomeinškumo monopoliu yra nemaža, o jų aname Balfo vajaus atidaryme kažkaip jau be galo maža tematėme. Būkite ramūs pradedantieji rauktis, tas įsidėmėjimas, suprantama, nieko bendro neturi su pasikėsinimu į rimtai suprasta asmens laisvę, bet tėra pilietinės pareigos priminimas. Tik įsidėmėjimas turi būti objektyvus ir pagrįstas atitinkamais faktais. Reikia tam tikra prasme sutikti su vienu minėtame atidaryme kalbėjusiu asmeniu, kad teks užrašyti ne tuos, kurie aukos Balfui, bet tuos, kurie neaukos. Pagaliau mes galime pasimokyti iš daugelio kam pavyzdžiu statomos žydų bendruomenės narių drausmingumo ir pasiaukojimo bendrajam reikalui!

A. R.

Don't Take Our Say-So

SEE FOR YOURSELF

how you can get a Quicker, Closer shave in LESS TIME than any other method, wet or dry

Sunbeam SHAVEMASTER

There's none of this much-talked-about "breaking in" necessary with the new Sunbeam. You can find out at our counter whether or not it will shave you quicker, closer, smoother. No nicks or cuts—no muss or fuss. Skip your next shave and visit our store. See for yourself.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.
Telefonas: CAlumet 5-7238

TAUPYKIT REGULIARIAI, KAD TURĖTUMĖT PELNO...

TAUPYKIT PAS

UNIVERSAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAymarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandai vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto ik 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

APIE LIETUVOS KAREIVIŲ DRAUGYSTĘ

Lietuvos Kareivių Draugystės eilinis susirinkimas bus sekmadienį, lapkr. 18 d., 1 val. popiet Liuosybės svetainėj. Nariai prašomi būti laiku, metams baigiantis nelikti skolingiems su duoklėmis. Atsiveskite naujų narių, didinkime kareivių skaičių šiais neramiais laikais. Seniai uniformoms nebetinka, reikia naujų jaunų. Suprantama, mūsų uniformos neis į Korėją, tai tik papuošalas.

D.

Suvalkiečių diena

Lapr. (Nov.) 18 d., sekmadienį, visi suvalkiečiai susirinks į Lietuvių Auditoriją, 3133 S. Halsted St, kur įvyks gražus vakaras.

Bus suvaidinta žymaus prancūzų rašytojo Moliere komedija "Šykštuolis". Veikalas vaizduoja vieną labai turtingą pirklį, turintį vienturtę dukterį, kuri pridaro jam labai daug nesmagumų. Duktė turi mylimą vaikiną, už kurio jos tėvas nenori leisti tekėti. Todėl duktė apsimeta serganti. Tėvas įsako sušaukti visus gydytojus, kokių tik tarnaitė gali miestely surasti.

Bet kaip viskas įvyksta vėliau, kaip senis šykštuolis lieka apgautas, apie tai patirsite atvykę į Lietuvių Auditoriją.

Režisorius Narbuta stengiasi kuo geriausiai paruošti aktorius.

Antroji programos dalis bus atlikta choro, vadovaujamo Janinos Grieg. Bus naujų, gražių dainų. Be to, pirmą kartą pasirodys jaunų vaikų sekstetas, kurį choro mokytoja paruošė, ir kitų pamarginimų.

Kviečiami visi Chicagos lietuviai atsilankyti sekmadienį į šį parengimą, kur galės smagiai laiką praleisti. Programa prasidės 4:30 v. v. Po programos bus šokiai, kuriems grieš Ben Pevio orkestras. Netrūks gėrimų ir užkandžių.

V. J.

Operetė "Kornevilio varpai"

Gruodžio 2 d., sekmadienį, Sokolų svetainėj bus statomas gražus muzikalinis veikalas, 3 veiksmų operetė "Kornevelio varpai".

Šis muzikos kūrinys garsus yra visuose žemės kampuose, ir Chicagos lietuviškajai publikai bus malonu valandėlę laiko praleisti ir pasiklausyti melodingų dainų ir įdomaus vaidinimo.

"Kornevilio varpus" ruošia scenai Pirmyn Choras. Šis choras yra pasižymėjęs muzikinių veikalų pastatymais. Operetei talkininkaus Simfonijos orkestras "Atžala", kuris jau spėjo pasižymėti Chicagoj.

P.

LSS konferencija

LSS 4 kuopos konferencija bus lapkričio 25 d. Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St. Konferenciją ruošia kuopos valdyba. Kviečiami visi buvę lietuvių socialdemokratų partijoje arba socialdemokratų jaunimo organizacijoje.

Norintieji dalyvauti šioje konferencijoje prašomi rašyti: J. Žukauskas, 7114 S. Campbell Ave., Chicago, Ill.

Dėl "Darbininko laiško Plechavičiui"

Š. m. lapkričio mėn. 13 d. NAUJIENŲ Nr. 268 buvo patalpintas straipsnis "Darbininko laiškas Plechavičiui" ir po jo buvo padėtas parašas "St. Juodvalkis". Šiuo pranešu NAUJIENŲ skaitytojams, kad minėtas straipsnis yra rašytas ne mano.

Steponas Juodvalkis, 3256 S. Union Ave., Chicago, Ill.

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse raudame koplyčią arčiau jusų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
★
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas BIshop 7-9719
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PUllman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

a. ✝ a.

STANLEY SZIRWINSKY
19 East 102nd Place

Mirė 1951 m. lapkričio 14 dieną. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskrityje.

Paliko nuliūdę: 3 vaikai ir 5 anūkai.

Kūnas pašarvotas Phillip koplyčioje, 10234 S. Michigan Avenue.

Šeštadienį, lapkričio 17 d., 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į All Saints, 108 ir Wabash Ave. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Stanley Szirwinsky giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Vaikai ir Anūkai.

Laidotuvių direkt. Phillip. Telef. PUllman 5-2444.

STELLA RAZAS
(pagal tėvus Einikis)
4410 W. 63rd St.

Mirė 1951 m. lapkričio 14 d., 12:25 val. ryto, sulaukusi 43 metų amžiaus. Gimusi Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: vyras Casimir, sūnus Richard; 2 seserys: Antoinette Oskay, švogeris George, Sophie Prusaitė, švogeris John; brolis Walter ir brolienė Mary ir jų šeimos.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikis koplyčioje, 4330 South California Ave. Šeštadienį, lapkričio 17 d. 9:00 val. ryto bus lydima iš koplyčios į St. Mary Star of The Sea, 64 St. ir Kenneth Ave., parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Stella Razas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Vyras, Sūnus, Seserys, Brolis, Švogeriai, Brolienė ir Giminės

Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, Tel. YArds 7-1741.

MRS. AMELIA GALKIS
St. Charles, Ill.

Mirė 1951 m. lapkričio 14 d., 1:30 val. po pietų, sulaukusi 57 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas Norres koplyčioje, 102 So. Third St. Šeštadienį, lapkričio 17 d. 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į kapines esančias St. Charles, Ill.

Visi a. a. Amelia Galkis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdusi lieka:
DUKTĖ.

Laidotuvių Direktorius Norres, Tel. St. Charles 51.

a. ✝ a.

TADEUŠAS SIMANAVIČIUS
(SIMON)
3042 W. Cullerton
Tel. CRawford 7-0937

Mirė 1951 m. lapkričio 14 d., 12:45 val. popiet, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Šiaulių apskr., Skaisgirio kaime. Amerikoj išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Elena (Neprikaitė); duktė Adela Nork; 2 anūkai: Dolores ir Erwin Nork; viena brolienė Mary Vitkus ir šeima; 2 švogeriai: Frank Niprikas iš Tucson, Ariz., Antanas Niprikas ir šeimos; pusbrolis Juozapas Niprikas ir šeima; giminaitė Sophie Baltenienė ir šeima; Lietuvoje paliko 2 seserys: Julia Baltenienė ir Zuzana Dautienė ir jų šeimos. Daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko kopl., 3354 S. Halsted St. Šeštadienį, lapkričio 17 d. 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Agotos, Kedzie ir Douglas Blvd., parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Tadeušo Simanavičiaus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Duktė, Anūkai, Brolienė, Švogeriai, Pusbrolis ir Giminės.

Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. YArds 7-1911.

TERESA MICKEVICE,
pagal tėvus Dickalnytė
Gyveno 6534 S. Rockwell St.
GRovehill 6-7178.

Mirė 1951 m. lapkr. 15 d., 5:25 val. ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoj, Šiaulių apskr., Pašvitinio par. Amerikoj išgyveno 38 metus.

Paliko nuliūdę: du sūnūs, John, marti Cillian ir Algird; duktė Valeria Kazlauskas ir žentas William; trys anūkai, sesuo Barbora Knadarnakstis ir švogeris Juozas, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Šv. Petronėlės D-jai ir SLA kuopai 134.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioj, 6812 South Western Avenue. Laidotuvės įvyks pirmad., lapkr. 19 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Gimimo Panelės Švenčiausios parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Teresa Mickevice giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sūnūs, Duktė, Marti, Žentas, Sesuo, Švogeris, Giminės.

Laid. Direkt. Antanas Petkus, Tel. GRovehill 6-0142.

LET US SHOW YOU
how you can get a Quicker, Closer shave in LESS TIME than any other method, wet or dry

Sunbeam SHAVEMASTER

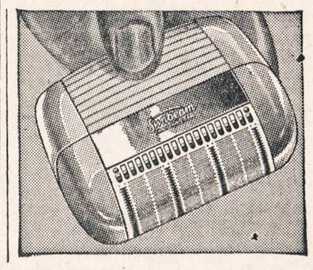

We invite you to come in and find out for yourself what this sensational new Sunbeam Shavemaster can do. Skip your next shave—come in and find out for yourself.

BIM MERLE'S APPLIANCES
1451 West 63rd Street
Tel. REpublic 7-2269

PRANEŠIMAI
SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

DANTŲ GYDYTOJŲ DĖMESIUI

Pranešame, kad šį sekmadienį, t. y. lapkričio 18 d., 3 val. po pietų yra kviečiamas tremt. dantų gydytojų susirinkimas, kuris įvyks 2151 W. Cermak Rd. pas dantų gydytoją p. A. Trimakienę, "Bohemia" valgykloje. —**Valdyba.**

SPECIALUS PRANEŠIMAS D-JOS LIETUVOS ŪKININKO NARIAMS

Ateinantis Draugijos "Lietuvos Ūkininkas" susirinkimas įvyks Nefas svetainėje, 2435 So. Leavitt St., sekmadienį, lapkr. 18 d., 1 val. po pietų. Prašoma narių susirinkti naujoje vietoje.

—**Antanas Linkus,** sekr.

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubas laikys savo mėnesinį susirinkimą sekmadienį, lapkr. (Nov.) 18 d., 1 val. po pietų, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

—**P. J. Petraitis,** rašt.

Šių metų lapkr. 18 d. 11 val. (tuoj po pamaldų) šaukiamas Brighton Parko parapijos salėje (mokyklos patalpoje) Brighton Parko parapijos mokyklos lituanistinių dalykų tėvų susirinkimas. Kviečiame visus tėvus susirinkime dalyvauti. Susirinkimo patalpa bus apšildyta.

—**Tėvų komitetas.**

LIETUVIŲ AGRONOMŲ S-GA

Chicagoje š. m. lapkričio mėn. 18 d. 3 val. 30 min. po pietų šaukia visuotinį metinį narių susirinkimą. Susirinkimas įvyks Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Susirinkime bus perrenkama valdyba, rev. komisija ir aptariami kiti svarbūs organizacijos reikalai. Prašomi dalyvauti visi agronomai. —**Valdyba.**

SKAUTAMS

Pranešame, kad š. m. lapkričio 17 d. 6 val. vak. Dr. M. Budrienės kabinete, 2759 W. 43rd St., įvyks skautininkų.-ių ramovės sueiga. Pašnekesį ves sktn. A. Aglinskas.

—**Ramovės seniūnija.**

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3.5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIENOSE paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienraštį.

NEMUNE NAUJAUSI LEIDINIAI:

PELĖDA 5 Nr., gausiai iliustruota,	$0.40
Barono ŽVAIGŽDĖS IR VĖJAI	$2.00
B. Sruoga KAZIMIERAS SAPIEGA	$2.50
Dr. A. Garmus NEMUNO PAKRANTĖMIS	$1.25
Kun. Vembrė (vert.) MARIJA KALBA PASAULIUI	$2.00
Dr. Maceina JOBO DRAMA	$2.00
Dr. Gaidamavičius IŠBLOKŠTASIS ŽMOGUS	$2.00
Kraučūnas IŠ DŪMINĖS LŪŠNELĖS	$1.00
Jazminas MOTERIS, NUO KURIOS PABĖGAU	$1.00
H. Radauskas STRĖLĖ DANGUJE	$2.00
Orintaitė ŠULINYS SODYBOJE	$1.50

Parduodame ir išrašome vokiečių kalbos knygas.
Didelis pasirinkimas seniau ir dabar išleistų lietuviškų knygu.

Užsakymus adresuokite: **LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS**
3143 SO. HALSTED ST. Telef.: VIctory 2-3314 **CHICAGO 8, ILL.**

FIND OUT FOR YOURSELF
at GUARANTEED ELECTRIC

We want to prove you can shave closer and cleaner with

Sunbeam SHAVEMASTER

America's MOST POPULAR Electric Shaver

- **Entirely new shape—Easier to handle**
- **Bigger SINGLE Head that's twice-as-wide**
- **Compact, Powerful REAL Motor**

No matter what kind of a beard you have, come in and try the marvelous new Sunbeam Shavemaster. No beard too tough . . . no skin too tender. Skip a shave and visit our store. Find out for yourself what a fast, clean shave it delivers.

GUARANTEED ELECTRIC
APPLIANCES & FURNITURE CO.
2876 W. Cermak Rd. Tel. BIshop 7-3333

NE TIK ŠIMET, BET JAU PER **46** METUS
LIETUVIAI PELNINGAI TAUPO

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

T. V. TELEVIZIJOS APARATAI 1952 METŲ

Admiral, Dumont, Emerson, General Electric, Hallicrafter, Philco, R C A - Victor, Majestic, Zenith, Westinghouse, Trabales. Visų žinomų išdirbysčių.

Pas Budriką jūs galite pirkti su pilnu pasitikėjimu ir garantija.

Išmokėjimai net ir po 25 centus į dieną.

16 colių Televizija už	$139.50
17 colių Televizija už	$159.50
12 colių Televizija už	$99.50
10 colių Televizija už	$75.00
20 colių Televizijos po	$199.00

Didžiausias pasirinkimas Chicagoje.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
Telefonas: CAlumet 5-7238

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Universiteto prezidentas remia Dr. Ivy

Illinojaus universiteto prezidentas Stoddard pareiškė, kad universitetas nekreipsiąs dėmesio į Chicagos medicinos draugijos Dr. Ivy suspendavimą dėl "paslaptingo vaisto (krebiozeno) rekomendavimo". Tos draugijos veiksmai neturi jokios įtakos universitetiniams paskyrimams.

Stoddard sako, jog tas draugijos pareiškimas esąs "nelaiminga situacija'. Prezidentas pats sakėsi tarsiąsis su Dr. Ivy dėl tolimesnio šio vaisto tyrinėjimo.

Krebiozeno išradėjas Dr. Durovič, teisindamasis anglų kalbos nepakankamu mokėjimu, atsisakė duoti paaiškinimų dėl medicinos draugijos skyriaus nutarimo suspenduoti trims mėnesiams Dr. Ivy.

Pavojus iš naujų "bedarbių"

Apskrities viršininkas Babb ir valst. gynėjas Boyle po savo bendros tarnybinės konferencijos pareiškė, kad Chicagai pavojų sudaro nauji "bedarbiai", t. y. gembleriai, kuriems judviejų pastangomis esąs išmuštas iš rankų biznis. Jie esą žmonės, kurie turį "rekordus', t. y. žinomi policijai savo "darbeliais", todėl jie nelinkę garbingu darbu užsidirbti duoną. Dabar, girdi, Chicagai gresia įvairių kriminalistų užpuolimai, panašiai, kaip prohibicijos gadynėj, kai "butlegeriai" ir jų draugai buvo išmesti iš "darbo".

Iš gemblingo esą dabar išmesta apie 7,000—10,000 ankstyvesnių lošimo ratų operatorių ir jų patarnautojų, kurie dabar ieškosis naujų būdų lengvai įgyti dolerį.

Rūpinasi nusiginklavimu, bet ne teisingumu

Metodistų suvažiavime Evanstone priimta rezoliucija, kurioj reikalaujama, kad pasaulis nusiginkluotų. Pabrėžiama, kad pasaulio taikos tikslui turėtų būti laikoma mažas JT kariuomenės dalinys ir JT vykdytų nuolatinę nusiginklavimo priežiūrą. Turėtų būti uždrausta masinio naikinimo ginklai, kaip atominės bombos, vairuojamieji sviediniai ir bakteriniai ginklai. Girdi, "mūsų krikščioniškasis tikslas yra pasaulio bendruomenė, kurioje kiekviena tauta turės tiek karinės jėgos, kiek reikia taikai palaikyti jos sienose".

Bendruomenei surinkta 61% aukų

Community Fund ir USO 1951 m. rinkliavoje surinkta 61% numatytosios sumos, t. y. $6,051, 828, 86.

Rinkliava bus tęsiama, kol maždaug 7,000 korporacijų pateiks rinkliavos atsiskaitymą.

Berniukų klubui 50 m.

Chicago Boys Club ateinantį pirmadienį čia mini savo 50 metų gyvavimo sukaktį.

Klubas turi 10 savo skyrių, kuriems priklauso 14,000 berniukų nuo 6 iki 16 metų amžiaus.

Klubo tikslas pagelbėti miesto neturtingiems vaikams kurtis geresnį gyvenimą, susipažinti su Amerikos demokratijos pagrindais.

"Kai Amerika atsidurs už geležinės uždangos"

Chicagos universiteto kancleris Kimpton pareiškė, kad Amerikos universitetų tradicija esanti priešinga doktrinieriškumui; o doktrinieriškumas esąs komunistinio mokymo pagrindas. "Tai buvo ir bus Amerikoje, kol mes, dėl karo ar kokios gudrybės, neatsidursime už geležinės uždangos", pabrėžė kancleris.

Reikalauja mesti atominę bombą

Amerikos legiono postas Nr. 980, kurio būstinė yra 839 So. State St., priėmė rezoliuciją, kuria reikalaujama, kad tuojau pat būtų pavartota atominė bomba Korėjoje.

Adjutantas Sanders pranešė, kad rezoliucijoje taip pat smerkiamas belaisvių išžudymas, kurį Korėjoje atliko komunistai.

Iš Dachau į Korėją

Henry Redlich, 20 metų lenkas, prieš kurį laiką atvyko į Chicagą ir prieš metus čia vedė, o šių metų vasario mėn. stojo į JAV kariuomenę ir išvyko į Korėją.

Jis išbuvo Vokietijoje nacių laikais Dachau koncentracijos stovykloje 6 metus. Jo tėvas, motina ir 2 seserys (visi lenkų piliečiai) ten žuvo, buvo kalinių krematorijoje sudeginti.

Garsinkitės "N-nose"

Cicero

BALFO VEIKLA

Ateinantį šeštadienį, lapkr. 17 d., 8:30 val. rytą Sofijos Barcus programoje iš stoties WGES kalbės p. Zailskienė. Pasiklausykite ir kitiems pasakykite, kas veikiama Ciceroj.

Sekmadienį, lapkr. 18 d., po pietų po Margučio programos visi eina parapijos svetainėn, 15 St. ir 49 Ct, punktualiai 3 valandą į Balfo 14 skyriaus viešą susirinkimą. Kalbės centro sekretorė p. Nora Gugienė, neseniai grįžusi iš New Yorko valdybos posėdžio su teisinėmis instrukcijomis. Kun. Dr. Juška, Balfo apskrities pirmininkas, praneš, kas veikiama jo jurisdikcijoje.

Dainuos **A. Kalvaitytė, A. Stephens** dainininkių trio (jų tarpe ir mūsų kaimynė p. **Bobinienė**) ir kt. Prašome visus atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

Seni ir patyrę biznieriai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS

PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE Co

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VIctory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Skaitykite "N-nas"

AMANA

Foods "in season" are cheapest. Buy them in quantity — freeze and store them in your "Kitchen-flattering" Amana—serve luxury meals for a pittance all year 'round! Save shopping and kitchen time, too: one trip, one cooking spree takes the place of several!

AMANA features: **All-steel welded construction. 4½" fiberglas hand packed insulation. Gleaming white Dulux enamel finish. Maximum freezing surfaces. Hermetically sealed condensing unit, "sealed in oil." 5 year warranty, 5 year food protection plan!**

AMANA

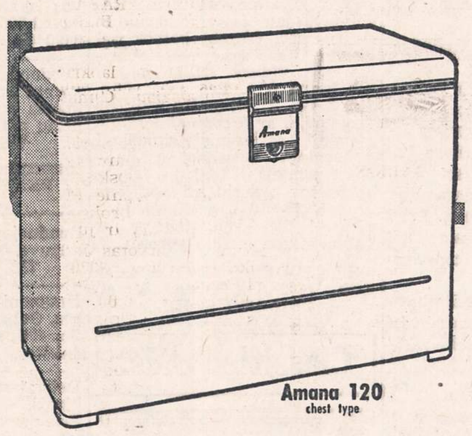

Amana

Yes, with a roomy 12 cubic foot
AMANA HOME FREEZER
in your home you can shop less by buying more at one time . . .
bake and cook in large quantities and save hours of kitchen time!
Remember, you save up to 20% on present food bills with an AMANA freezer . . .
and you can choose your 12 foot freezer in either style—chest or up right!

- **MAXIMUM FREEZING SURFACES.** Amana 120 (chest) has zero wall construction—side walls are all contact freezing surfaces. Amana 12 (upright) has three shelf freezer plates for "sharp" freezing. Extra plate in ceiling.
- **HAND PACKED INSULATION**—4½" Fiberglas.
- **TOPS IN CONVENIENCE**—Easy reach-in *upright!* Table-top *chest* provides extra work space; handy storage bin for freezer wrapping material at bottom of upright models!
- **TROUBLE-FREE CONDENSING UNIT**—The sealed-in condensing unit in the Amana freezer was made for long, long service . . . and it's sealed in its own lifetime supply of oil!
- **ADDS KITCHEN BEAUTY**—Handsome DuLux Enamel. Keeps spotlessly clean with the whisk of a cloth.
- **SOLVES FOOD STORAGE PROBLEMS**—The Amana 12 cu. ft. freezer holds 420 pounds of frozen foods . . . takes up a minimum of floor space.
- **FIVE YEAR WARRANTY**—The warranty protects your freezer for one year and the mechanical system for four additional years.
- **FIVE YEAR FOOD SPOILAGE WARRANTY**—Every Amana owner is completely protected against food spoilage.

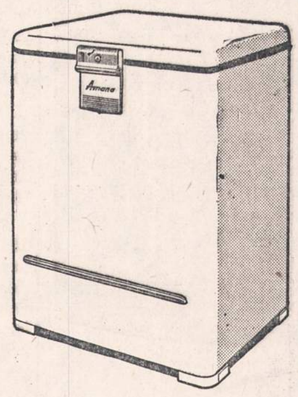

AMANA MODEL 60 FREEZER
6 cu. ft. storage capacity for 210 pounds frozen foods. White Du-Pont Dulux finish, heavy insulation, finger tip temperature control.

Come in for your FREE Food Savings Chart and when to buy calendar that shows you how to make maximum savings on food purchases. —

UNION APPLIANCES
40 S. CLINTON STREET DEarborn 2-4838
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

Elmhurst 3531; rez. Villa Park 1661
A. G. BILISKIS, D. D. S., M. D.
Gydytojas ir Burnos Chirurgas
102 W. PARK, ELMHURST, ILL.
Ofiso val.: Pirmad. ir ketv. nuo 7 iki 9 p. m.; antrad. ir penkt. nuo 7 iki 9 p. m. susitarus; šeštadieniais nuo 10 a. m. iki 2 p. m. susitarus.

Telefonai: ofiso GGRovehill 6-5399
rezid. CLiffside 4-7082
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p.p. kasdien. Trečiadieniais ir šeštad. nuo 2 — 4.

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS
2723 West 71st Street
Priėmimo laikas pagal susitarimą.
Telefonas GRovehill 6-6785

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Res. Tel.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 val. iki 12.

Dr. Kazimieras
MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar nieżti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel—nieko nekainuos.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1929
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną
Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

CERMAK ROAD Dantų Laboratorija
DIRBTINUS DANTIS PROTEZUS PATAISO 1—4
VALANDŲ LAIKOTARPYJE
Individualių dirbtinų dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinus dantis, protezus. Priima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadenį nuo 9 iki 1 valandos.
OLympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

Baikite savo kančias
arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—($1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic SALVE—($1.00) — duoda STEBĖTINUS rezultatus.
STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginančioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudančioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.
Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro
LIETUVIŠKOS VAKARUŠKOS
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

JOGAILOS VEDYBOS SU JADVYGA

(Atkelta iš 5t-o psl.)

Kartu su jais žygiavo ir įvairių kariuomenės dalinių kontingentai. Šitas žiemos saulėje spindinčiais šarvais ir ginklais pulkas pamažu slinko per lenkų žemes, kurios jau nekartą buvo mačiusios lietuviškų arklių greitumą ir lietuviškų kardų aštrumą. Šitomis vedybomis turėjo pasibaigti šimtmetinė kova tarp Lenkijos ir Lietuvos. Ne be pamato lenkų ponai ir dideli žmonių pulkai susirinko sutikti lietuvius su dideliu krykštavimu. Buvusieji Lenkijos priešai pasidarė jų draugais.

Tuo tarpu lenkų dvasiškieji ir magnatai sutvarkė karalienę Jadvygą taip, kad ji galutinai iš širdies mestų iš Krokuvos išvarytą Wilhelmą. 15 metų karalienė buvo palikta visai viena. Niekas nepalaikė jos pusės. Iš jos motinos nebuvo galima laukti paramos, nes šita kaip tik darė planus, kaip paliuosuoti nuo tokios pačios sutarties jos vyresniąją dukterį Mariją, Jadvygos seserį. Bet mergaitė, kurios gyslose tekėjo karališkas kraujas ir kuri jau nešiojo karališką karūną, turėjo be širdies jausmų dar ir kitų pareigų, valstybinių ir bažnytinių. Gal Jadvyga jau buvo supratusi, kad Jagaila su Lietuva buvo daug vertingesnis jaunikis už hercogą Wilhelmą. Apie bažnyčios veiklą gauti iš jos reikalingą sutikimą yra parašyta net stebuklingų legendų.

Šitai 15 metų mergaitei buvo labai svarbu sužinoti, kaip atrodo tas Krokuvon atvykstąs pagonis. Apie pagoniškus lietuvius krikščioniškas pasaulis tada tikrai baisiai kalbėjo. Slaptai ji išsiuntė savo patikėtinį dvariškį Zavisza z Olesnica, pamatyti šitą pagonišką viešpatį. Nesunku Jagailai buvo sužinoti vaikiškos karalienės siusto pasiuntinio tikslą. Jagaila nepasitenkino jam pasirodęs iš išorinės pusės, bet jį pasiėmė ir į maudyklą. Sugrįžęs į Krokuvą šitas dvariškis papasakojo, kad Jagaila esąs vidutinio ūgio, proporčionaliai sudėtas, malonus. Jo veidas esąs gerai formuotas ir linksmas. Visa jo laikysena esanti kunigaikštiška. Karališkoji mergaitė šitų žinių buvusi labai patenkinta, rašo Dlugosz. (7).

Lubline numatyta pasitarimų diena buvo atidėta, susitarus, kad visais klausimais būsią tartasi Krokuvoje. Pro Sandomirą Jagaila traukė į Krokuvą, kur anot Dlugoszo gražiausia moteris pasauly jo laukė. (8). Lenkų bajorų ir žmonių pulkai jį visur sveikino. Prieš pat Krokuvos miesto Jagailos giminės pasiskelbė laidais už Jagailos Lenkijai duotų pasižadėjimų vykdymą ir pirmadienį, vasario 12 d., kovo mėnesio saulėje, Jagailos žibantis palydovų pulkas įžengė į Krokuvą. Kunigaikštis buvęs sužavėtas Jadvygos grožio, kuri stovėjusi tarp Kujavijos ir Mazovijos kunigaikščių. Kitą dieną, Jagailos vardu, Skirgaila, Borys ir Vytautas atnešę karalienei brangių dovanų: auksosidabro išdirbinių ir brangių žemčiūgų ir juos padėję prie sujaudintos karalienės kojų.

Krikštas, vedybos, karūnavimas

Tris dienas po jų atvykimo į Krokuvą Jagaila buvo krikštytas ir priimtas į Romos-katalikų bažnyčią. Jadvyga buvo kūma pakvietusi Ordeno didįjį magistrą Conrad Collner von Rotenstein, bet šitas dėkodamas atsisakė atvykti, aiškindamas, jog krašto politinė padėtis neleidžianti jam daryti tokią tolimą kelionę. Jau anksčiau buvau paaiškinęs, jog šitos vedybos ėjo prieš Ordeno planus. Jagailos kūmais todėl buvo Jadvyga, našlė buvusio Lenkijos starosto, Otto z Pilca ir iš vyrų pusės būk tai Opelno ir Kujavijos kunigaikštis Vladislovas. Jagailą krikštijo archivyskupas Bozantha ir jam davė Vladislovo vardą. Su juo kartu krikštytas Vyguntas buvo pavadintas Aleksandru, Karigaila Kazimieru, Švidrigaila Boleslovu ir galiausiai Vytautas, nors jis Ordeno jau buvo krikštytas Tepluvoj, gavo Aleksandro vardą. Kiti lietuviški kunigaikščiai, jau anksčiau krikštyti graikų-katalikų apeigomis, paliko savo tikyboje. Ir daugel lietuviškų bajorų tą dieną buvo krikštyti ir priimti į Romos-katalikų bažnyčią.

Vedybos turėjo įvykti vasario 18 dieną. Prieš tai pareiškė aukštoji dvasininkija, jog Jadvyga esanti **laisva nuo hercogo Wilhelmo,** nes einant kanono taisyklėmis, prieš pilnametybę sudarytos vedybinės sutartys, neturinčios galiojimo.(9).

Viršui minėtą dieną didysis Lietuvos kunigaikštis ir Lenkijos patronas Jagaila, taip jis vadinosi prieš jo vainikavimo, stojo prieš altorių kartu su gražiaja Jadvyga, karaliaus Vladislovo Lokieteko proanūke. Po sutuoktuvių, tą naktį įvyko viduramžyje įprastoji **viešoji copulacija.** Buvo išpildyti visi kanono reikalavimai: **"matrimonium ratum et consumatum."**

1386 m. kovo 4 d. Jagaila buvo vainikuotas Lenkijos karaliumi kaip Vladislovas II. Archivyskupas Bozantha, tas pats kuris jį krikštijo, uždėjo jam lenkų karališkąją karūną.

Piastų dinastija buvo pasibaigusi ir Jagelonai įėjo į pasaulinę istoriją kaip Lenkijos karaliai. Jais prasideda didysis Lenkijos laikas. O Lietuvos valstybė, kuri lenkams davė naują ir garbingą dinastiją, pradėjo vysti, kol ji 1569 m. Lubline numirė džiova.

Jagailą vainikuojant, į Vieną sugrįžo jaunuolis Wilhelmas. Vienas kronikas rašo: Jis buvo iš Krokuvos išvarytas ir pagonis iš Lietuvos paėmė jo žmoną. (10).

Tas įvykis sukėlė daug susijaudinimo vidurinės Europos kanceliarijose, nes per šitas vedybas susidarė visai naujas jėgų santykis. Tai buvo didelis lenkų politinis laimėjimas. Hercogą Wilhelmą priešai panaudojo tik kaip pretekstą.

Pastabos:

(1) Dokumente bei Spiess, Archivische Nebenarbeiten und Nachrichten, I,162,Nr.18.

(2) Dokumente bei Wisznewski, Pomniki historyi i literatuy, IV, 92.

(3) Dokumente bei Herrgott, Monumenta domus Austriae III, Pars I,12,Nr.19.

(4) Dlugosz, X,98.

(5) Wisznewski, Pomniki historyi i literaturi, IV,92.

(6) a. Dokumente bei Herrgott, Mon. dom. Austr., III,9 und 12. b. Katona, X,643 und Praj. II,1,a. a. 1378. c. Chron. abb. Sagan, bei Stenzel, Scr. rer. Sil., I, 218, d. Hagen, bei Pez, Script. rer. Austr. I,1147. e. Ebendorfer, Script. rer. rer. Austr. I,728. g. Lindenblatt, ed. Voigt und Schubert, p. 58. h. Canonic. Sambiens. in Script. rer. Pruss. I., a.a. i. Preussische Chronik bei Dudik, Forschungen in Schweden, p. 273. j. Aeneas Silvius, Opera, k. Dlugosz, X.

(7) Dlugosz, X,103.

(8) Dlugosz, X,104.

(9) Zusatz zu dem arch. Gnesn. bei Sommersberg, II,154.

(10) Hageni, bei Pez. Script. rer. Austr., I.,1162.

(GALAS)

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Gubernatorius Earl Warren savo ofise Sacramento, Calif., daro pareiškimą, jog jis kandidatuosiąs į prezidentus.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Šiaurės Korejos karys pasiduoda nelaisvėn.

Anglų kalbos vadovo

frazeologinio žodyno pirmas sąsiuvinys jau išėjo iš spaudos. Antras sąs. (Anglų kalbos pagrindų 1-mas sąs.) išeis lapkričio mėn. vidury. Atsk. sąsiuvinio kaina 60 c. Prisiuntus 60 c. (už 2 sąs. $1.20) pašto ženklais (po 1, 2, 3 ar 5 centus) leidinio pirmieji sąsiuviniai siunčiami susipažinti. Užsakant ir siunčiant pinigus iš anksto (čekiu ar money orderiu), 5 sąs. kainoja $2.75, 10 sąs.—$5.00, 15—$6.75 ir 20—$8.00. Užsakymus galima siųsti ir šiuo adresu:

THE GUIDE TO ENGLISH for Lith., 1606 So. Halsted Street, CHICAGO 8, ILL.

Try it on your own beard at SOLTIS

You can find out for yourself how you can get a closer, cleaner shave

No nicks or cuts— muss or fuss.

NEW Sunbeam SHAVEMASTER

- ENTIRELY NEW SHAPE—Easier-to-handle
- Single TWICE-AS-WIDE Head
- Compact, Powerful REAL Motor

Even though you've got the toughest, heaviest beard, plus a tender skin, you'll shave in LESS TIME with the new Model 'W' Shavemaster than any other method, wet or dry. Doubt it? Perhaps you do. That's why we invite you to skip your next shave and visit our store with a good 24-hour beard. We'll be glad to have you shave with the sensational new Shavemaster and FIND OUT FOR YOURSELF.

SOLTIS HOME APPLIANCES and FURNITURE
2647 WEST 51st STREET
Tel. HEmlock 4-9200

Classified Ads.

FURNITURE - FIXTURE
Reikia Rakandų

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę
arba bathroom su steel wall tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio $59.00. Sudėsime—kreditas.
HEmlock 4-3200

Try it on your own beard

Sunbeam SHAVEMASTER

Let us show you how you can get a faster, closer shave in less time than any other method, wet or dry. Doubt it? Skip your next shave and visit our store. Let the new Model 'W' Shavemaster prove it.

GARRICK Music Shops
4141 W. Madison St.
SAcramento 2-2025
733 W. 63rd Street
WEntworth 6-0085

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Parduodamas namas. Pirmame aukšte yra krautuvė ir 3 kambarių butas užpakalyje. 2 aukšte 6 kambariai. 3 aukšte 6 kambariai bus laisvi sekantį mėnesį. 6005 So. Ashland Ave. HEmlock 4-8488.

SAVININKAS. Gerų pajamų biznio nuosavybė. Su groserio ir mėsos krautuve. Yra kambariai gyvenimui. 2607 W. 47 St.

6 DIDELI kambariai, kampas, octagon bungalow. 2 karų garažas, tile prausykla, seklyčia ir valgomasis išklota kaurais. Automatiškas gaso vandens šildymas. Venetian blinds, Roscoe combination storms. Hot Point pečius. Bendix skalbiama mašina. Tuoj galima užimti. Savininkas. Pašaukite REpublic 7-4321.

4606 S. Union Ave. parduodamas mūrinis namas. Pardavimo priežastis savininkė išeina į ūkį. Yra 2 butai. Klauskite Anastazijos Dabulskienės.

SAVININKAS PARDUODA 5 kambarių mūrinį ir medinį cottage. A-1 stovyje. Kaina — $8,600.
2727 West 23rd Place.

BARGENAS Brighton Parke. 2 aukštų 2—6 kamb. gražus mūrinis namas. 1-as butas karštu vandeniu šildomas, 2 butas alyva. Bungalow stogas. Platus lotas. Tas namas skubiai parduodamas. Iš priežasties savininkas perka bizį. 4517 S. Fairfield Ave. Šaukit HEmlock 4-2012.

BRIGHTON PARKE
4 butų labai apžiūrėtas namas, garažas visi rakandai priklauso prie namo. Rendos į mėnesį $280. 6 kamb. tuščias butas dėl pirkėjo. Kaina $15800. Šaukit po 7 vakarais GRovehill 6-7451.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

GROSERNĖS krautuvė su 2 flatų namu. Gerai išvystytas biznis Marquette Parke. Pašaukite REpublic 7-3259.

SKUBIAI parduodama taverna, su trimis kambariais Bridgeporto apylinkėje. Pigia kaina. Šaukit DAnube 6-9808 arba DAnube 6-4339.

TAVERNA parduodama. Naujas elektrinis šaldytuvas queer box. Naujas 16 keisų butelių šaldytuvas, 16 colių televizijos setas. 4 kambarių butas užpakaly. Garu šildomas. Visas stakas įskaitomas. Tikras pirkinys už $1,500. Lietuvių apylinkėje. 6630 So. Western Ave.

Parduodama bučernė ir groserė ant So. Halsted St. arba ieškomas pusininkas. Dėl senatvės noriu parduoti savo pusę.
Tel. CAnal 6-7835.

RENTING IN GENERAL
(Nuomos)

Renduojami trys kambariai su virtuve, galima valgį gamintis.
732 W. 18th STREET.

Išnuomojamas vyrui 1 kambarys. Galima valgį gamintis. 1415 So. 49th Ct., Cicero, Ill., pirmas aukštas.

Delikatesai ir groserė. Geras biznis, 4 gyvenimui kambariai. Prieinama kaina greitam pardavimui. Turi apleisti miestą.
1847 W. Marquette Road.

Išnuomojami 3 kambariai. Juose esantieji baldai parduodami. 723 West 17th St.

Išnuomojamas vienas gražus ir švarus kambarys. 852 W. 33 St.

DVIEM broliams DP reikalingas nedidelis butas arba kambarys su baldais. Pageidautina Bridgeporte. Skambinti
GRovehill 6-2061.

IŠNUOMOJAMI 5 tušti kambariai. Suaugusiems žmonėms be vaikų. 4400 S. Princeton.

6 KAMBARIŲ flatas nuomai. Yra rakandų. Pašaukti tarpe 6—8 vakare. 3213 So. Parnell Avenue.

IŠNUOMOJAMAS bungalow 7231 S. Western Ave. Telefonas FRontier 6-4233.

PERSONAL
Asmenų Ieško

REIKALINGA moteris arba mergina. Turiu biznį ir namą. Rašykite su paveikslu apie save. George, 11059 Dodge St., VAN DYKE, MICH.

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir Sunkvežimiai

A & C
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1951 metų
$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

PATRAUKLIOS PROGOS
pas
WESTERN ELECTRIC

Gera Vieta Dirbti
NAUJAS AUKŠTAS ATLYGINIMAS
dėl

Wiremen
Inspectors
Assemblers
Bench Hands
Wire Winders
Relay Adjusters
Drill Press Opers.
Material Handlers
Punch Press Opers.
Sorters and Selectors.

10% bonus už naktų darbą. Už pažangą darbe ir pasižymėjimus. Proga progresuoti.

WESTERN ELECTRIC
EMPLOYMENT OFFICE
23rd-Pl. & Cicero

Atidaryta darbo dienomis įskaitant ir šeštadienį.

FORK TRUCK SERVICEMAN WANTED

Steady work

Good working conditions

Apply

MODERN HANDLING AND EQUIPMENT, INC.

625 No. Kedzie Ave.

OFFICE WORK
MAN FOR
CLERICAL POSITION

Shipping Department

GOOD STARTING SALARY

Steady work

5 day week

Many Employee Benefits.

Apply:

STEEL SALES CORPORATION
3348 SO. PULASKI ROAD

SEE MR. RONEY

REIKALINGAS BUČERIS
Geras mokestis.

Rašykite:

Box No. 3329
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

arba šaukite

CAnal 6-8500

NUDAILINTOJŲ IR CABINET DIRBĖJŲ

Mūsų specialūs rakandai

JOSEPH M. BARTELS CO.
211 West Walton St.

Reikia patyrusio karpytojo
Amžius 45 iki 70
Gera alga, daug viršlaikio.
Taip pat reikia "breakage" nuvalymui žmogaus.
ZASLAWSKY IRON & METAL CO., 150 West 43rd St.

Stationary Engineer
Shift Work

(Chicago License required)

Steady Work
Hospitalization and Employee Benefits.

Apply at

Interlake Iron Corp.
11236 TORRENCE AVE.
BA 1-3131

REIKIA GRINDŲ PLOVĖJŲ NAKTŲ DARBAS

nuo 6 vakaro iki 1:30 ryto.
CARSON PIRIE SCOTT & CO.
Nuolatinis darbas
Daug naudingų dalykų mūsų darbininkams.
Pasimatymo valandos pirmadienį 11 iki 4, kitomis dienomis nuo 10 iki 3 po pietų.

EMPLOYMENT OFFICE,
11-tas aukštas.
Men's Store Bldg.
Wabash ir Monroe.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

PAINT SPRAYERS

Geras mokestis, puikios darbo sąlygos.
ADVERTISING METAL DISPLAY CO.
4620 West 19th St.

MUSICAL INSTRUMENTS
Mokančio taisyti gitaras ir mandolinas. Taip pat nudailintojų ir užlopytojų. Pastovus darbas, geras atlyginimas, viršvalandžiai.
HARMONY CO.
3633 So. Racine Ave.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

FACTORY GIRLS

IMMEDIATE OPENINGS

LARGE EXPANSION PROGRAM

WIRERS
AND
SOLDERERS

EXCELLENT WAGES
Pleasant Associates
Good Working Conditions
Well Established Electronic Plant
"You'll Like Working Here"

Apply:

DIRECTOR OF PERSONNEL

Central Commercial Industries
1215 W. Washington Blvd.

ALERT YOUNG WOMAN
to act as
TYPIST

Diversified duties
Small congenial Loop Insurance office.
Opportunity for right party
Pleasant surroundings.
Excellent working conditions
Come in Today for Friendly Interview

309 WEST JACKSON
Room 1600
or phone personal
HARRISON 7-3262.

PATIKIMOS moters reikia. Lengvas namų ruošos darbas, prižiūrėti vaikus. Privatus kambarys, geri namai; yra kiti darbininkai. Tel. AMbassador 2-6238.

2 SALESLADIES
STEADY WORK

For two girls selling over COUNTER.

Top pay. We are not hiring for Holiday period. This is steady full time work.

KITTY KELLY SHOE STORE
112 SO. STATE ST.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

TELEVIZIJOS IR RADIO
TAISYMAS - PARDAVIMAS
Tel.: DAnube 6-6887.

DAINA TELEVISION CO.
3120 So. Halsted St.

JOHN G. MEŽLAIŠKIS
Generalinis Kontraktorius ir Namų Statytojas
Statome štorus ir privatiškus namus pagal užsakymą. Apskaičiavimas veltui. Reikale kreipkitės ir gausite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel GRovehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GRovehill 6-4177.

Mes taisome visokias
SIUVAMAS MAŠINAS
Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koja minamas mašinas į elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.
SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: CLiffside 4-6847

A & B CHIMNEY SERVICE
24 valandų tarnyba

KAMINAI
Valomi — Taisomi — Atstatomi

All Phones: LAkeview 5-2048

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliom. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

Dr. Z. Danilevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Atidarė ofisą
10748 So. Michigan Ave.
Tel. WAterfall 8-3060
Priima nuo 1-4 ir nuo 7-9 v. v., išskiriant šeštadienį ir sekmad.
Šeštad. pagal susitarimą.
Rezid.: 10838 S. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos **BEverly 8-8244**
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vak.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal susitarimą

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Avenue
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel. PUllman 5-8277

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; ser., sub. ir ned. tik sutarus.
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, **šaukite MIdway 3-0001**

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal susitarimą

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 West 63rd Street
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Avenue
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad. antrad., ketvirtad. ir penktad.. 1:30—4: 7—9 vakaro
Trečia. ir šeštad. tiktai susitarus

YArds 7-3526, Res. RI 7-0057
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus ir nervų ligų gydytojas
DR. J. G. VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVE.
prie California Ave.
Res.: 4437 So. Rockwell Street
Val.: antr. 2-4, 6-9 p.m. Pirm., ketv. ir penkt. 6-9 p.m., o treč. 3:30-5:00 p.m. pagal susitarimą.

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel. DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1—4 p. p. ir 6:30—8:30 val. kasdien, trečiad. uždaryta
Šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.
Rez.: 3247 S. EMERALD AVE

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2-4
Trečiad. ir sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antr., ketv. 12-2:30
6—9 vak., penkt. ir šetš. 12—2:30
6234 ARCHER ROAD
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. vak., treč., penkt. ir šeštadienį 3—8 val. vakaro

Ofiso ir buto telef.: OL 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Valandos: 10-12 pirmadienį iki ketvirtad.; 6:30-9 antradienį ir ketvirtad.; 12-2 ir 4-6 šeštad.
Penktad. ir kitu laiku susitarus.
Butas: 1635 S. 48th Ct., Cicero.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telef.: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia: VI 6-3900.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEmlock 4-5524
Hours by appointment only

Dr. V. P. Tumasonis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. šešt. tik 2-4
Neturi valandų trečiad. ir sekm.